

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

III legislatura

Any 1991

Núm. 6

Presidència del Molt Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera

Sessió celebrada dia 9 d'octubre del 1991, a les 16,30 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- INFORME de la Comissió de l'Estatut dels Diputats sobre compatibilitats dels diputats.

II.- PREGUNTES:

1) RG.E. núm. 1624/91, presentada pel Diputat Sr Joan López i Casanovas, del Grup Parlamentari PSM-EEM, amb la formulació següent:

"Ateses les deficiències d'infraestructura detectades al centre d'interès turístic nacional "Playas de Fornells" i la situació en què es troba el desenvolupament del planejament urbanístic d'aquella zona, ¿pensa el Govern de les Illes Balears iniciar d'una vegada la seva revisió 1".

2) RG.E. núm. 1639/91, presentada pel Diputat Sr. Ramón Orfila i Pons, del Grup Parlamentari PSM-EEM, amb la formulació següent: "La Llei 1/1991 d'Espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears preveu a la disposició addicional primera la delimitació de les àrees d'alzinar protegides per l'article 3.2B) d'aquesta llei. Ha iniciat el Govern aquesta delimitació?".

3) RG.E. núm. 1644/91, presentada pel Diputat Sr Damià Pons i Pons del Grup Parlamentari SOCIALISTA, amb la formulació següent: "Per què la Conselleria de Cultura, Educació i Esports vol enderrocar el Poliesportiu Prínceps d'Espanya (Palma) i transformar-ne

el solar en sòl industrial?"

III.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RG.E. núm. 1362/91, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa al pla d'actuacions contra la marginació social.
- 2) RG.E. núm. 1280/91, presentada pel Grup Parlamentari PSM i EEM, relativa al tancament de l'emissora Ràdio 4 a les Illes Balears.
- 3) RG.E. núm. 1451/91, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a tarifes del transport marítim.

1.- INFORME DE LA COMISSIÓ DE L'ESTATUT DELS DIPUTATS SOBRE COMPATIBILITATS DELS DIPUTATS.

EL SR PRESIDENT:

Bones tardes a tots, comença el ple. El primer punt de l'ordre del dia és l'informe de la Comissió de l'Estatut dels Diputats sobre compatibilitats dels diputats. Té la paraula el Secretari segon de la Cambra per fer lectura de l'informe.

EL SR SECRETARI SEGON:

"Informe del Ple de la Cambra que es formula per part de la Comissió de l'Estatut dels Diputats en compliment de l'establert a l'article 21 del Reglament del Parlament de les Illes Balears.

Estudiada la reclamació presentada pels Honorables Srs Diputats als efectes d'examen d'incompatibilitats a la qual fa referència l'apartat segon de l'article 7 del Reglament de la Cambra i vists els articles 5 de la Llei 8/86, Electoral de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i 155.2.3 de la Llei 5/85 sobre règim electoral general, aquesta comissió resol d'informar a la Cambra que cap dels Diputats no està subjecte a cap tipus d'incompatibilitat per a l'exercici del seu càrrec. Palma, a 3 d'octubre del 1991".

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Moll. Deman si pot considerar aprovat per assentiment aquest informe emès per la Comissió de l'Estatut dels Diputats. Queda aprovat, idè.

II.2) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1624/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR JOAN F. LÓPEZ I CASASNOVAS, DEL GRUP PARLAMENTARI PSM-EEM.

EL SR PRESIDENT:

El punt següent són les preguntes. La primera és la que formula el Diputat Sr Joan Francesc López i Casasnovas sobre revisió del Centre d'interès turístic nacional "Playas de Fornells". Té la paraula el Sr López i Casasnovas.

EL SR LÓPEZ I CASASNOVAS:

Gràcies, Sr President. Dia 27 de novembre del 1989, un informe tècnic de l'Ajuntament des Mercadal assenyalava la improcedència de mantenir la situació en què es trobava el Centre d'interès turístic nacional Platges de Fornells per mor d'uns incompliments palesos i molt importants d'infraestructures i de previsions del Pla d'Ordenació Urbana, i instava l'Honorable Sr Conseller de Turisme de la Comunitat Autònoma que procedís immediatament a ordenar d'ofici la revisió del centre per haver transcorregut, a més el més, el termini de 15 anys.

D'aquest tema ja en vam parlar aquí i no m'hi estendré, però dia 26 de març del 1991, un altre informe en aquest mateix sentit continua detectant les mateixes i encara més greus deficiències dins el Pla d'Ordenació Urbana i, a més a més, resulta que la societat Hispaterra S.A ha fet suspensió de pagaments i la situació es pot detectar com d'absolut desastre, no només financer, sinó també de gestió en un centre d'interès turístic nacional. Nosaltres demanam escaridament si el Govern de les Illes Balears té intenció d'iniciar d'una vegada la revisió o no la té. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Té la paraula el representant del Govern.

EL SR CONSELLER DE TURISME (Jaume Cladera i Cladera):

Gràcies, Sr President. Sr López i Casasnovas, en aquests moments el Govern pensa que no és oportú començar la revisió d'aquest centre perquè Izquierda Unida va presentar al Parlament Nacional, em pareix que a iniciativa del PSM, que es derogà la Llei de Centres d'interès turístic. Per les notícies que tenim és a punt d'anar al Ple del Parlament abans d'un mes i, per tant, quedaria derogada la Llei de centres a l'àmbit de Balears i, com a conseqüència, aquests centres passarien a l'àmbit municipal.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller. Vol fer ús de la paraula?

EL SR LÓPEZ I CASASNOVAS:

Sí, Sr President. Ens dona una gran alegria i ens tranquil·litza, perquè efectivament aquesta era la nostra intenció. Nosaltres creim que la Llei de derogació de centres d'interès turístic, a una disposició addicional, assenyalava que als sis mesos d'haver-se aprovat aquesta derogació ja seran els ajuntaments els que podran actuar en el seu territori. En aquest sentit, per tant, coincidim, Sr Conseller.

II.2) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1639/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR RAMON ORFILA I PONS, DEL GRUP PARLAMENTARI PSM-EEM.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. La pregunta següent és la 1639, que formula el Diputat Sr Orfila i Pons, sobre delimitació d'àrees d'alzinar. Té la paraula el Sr Orfila.

EL SR ORFILA I PONS:

Gràcies, Sr President. Dia 30 de gener de l'any 1991, el ple del nostre Parlament aprovava la Llei d'Espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. Aquesta llei, al seu article 3.2 b), deixa clar que es declaren igualment àrees naturals d'especial interès els espais forestals poblats de manera dominant o significativa per alzinar, *Quercus ilex*. Igualment, a la disposició addicional primera queda clar que el Govern, en el termini màxim d'un any, aprovarà la delimitació de les àrees d'alzinar protegides per aquest article 3.2 b) de la present llei. La pregunta és: Ha iniciat el Govern aquesta delimitació?

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Té la paraula el representant del Govern per respondre.

EL SR CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA (Pere J. Morey i Ballester):

Gràcies, Sr President. Efectivament, el Govern ha iniciat aquesta tasca, que té dues parts ben diferenciades. Una és una feina de laboratori, per dir-ho de qualque manera, dels tècnics, de veure les dades que tenim respecte de com les alzinars s'implanten damunt la cartografia dels ANEIS, i l'altra és una feina de camp: Que és necessari anar-hi, comprovar-ho, mesurar, veure exactament si la realitat coincideix amb la teoria o si n'hi ha que nosaltres no tenim prèviament catalogades.

La primera part es troba molt avançada, pràcticament acabada. La tasca de camp no l'hem començada, i vostè comprendrà perfectament la raó. Nosaltres volem que faci aquesta tasca la guarderia forestal, que a més té molt il·lusió per fer-la, però fins que ha acabat la temporada d'incendis no l'hem poguda dedicar a aquestes feines. El Servei de conservació de la naturalesa calcula que d'aquí a una setmana, quan haguem acabat la campanya d'enguany, podrem preparar, formar i enviar la guarderia forestal a fer aquesta tasca de camp, i jo crec sincerament que podrem complir en el termini previst per la llei que vostè ha assenyalat.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller. Vol fer ús de la paraula, Sr Orfila?

EL SR ORFILA I PONS:

Sí, Sr President; gràcies. Sr Conseller, és important que sigui així. La setmana passada havíem de lamentar que el Govern incomplís una disposició addicional en matèria de publicitat a les carreteres de la Comunitat Autònoma i no ens agradaria haver de fer el mateix respecte d'aquesta llei. Que no s'hagi fet aquesta delimitació implica que hi hagi àrees naturals no grafiades i açò dona inseguretat als propietaris d'aquestes zones, i d'alguna forma també deixa els ajuntaments en una situació de precarietat. Mentrestant s'aproven planejaments i, si no es delimiten, de fet els ajuntaments no poden actuar. Aquesta preocupació ens l'han feta arribar els nostres regidors, perquè és una qüestió que preocupa a més d'un ajuntament i s'ho han plantejat seriosament.

II.3) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1644/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR DAMIÀ PONS I PONS, DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA

EL SR PRESIDENT:

La pregunta següent és la 1644, que formula el Diputat Sr Pons i Pons sobre enderrocament del Poliesportiu Príncep d'Espanya. Té la paraula el Sr Pons.

EL SR PONS I PONS:

Sr President. Sres i Srs Diputats. Aquest Diputat arribarà a pensar que té un sentit profètic, perquè totes les coses que ha anat anunciant pareix que es van complint. Dia 14 de novembre del 1990 hi va haver una interpel·lació del Grup SOCIALISTA dirigida a la Sra Consellera de Cultura on, entre altres coses, varen sortir les deficiències que presentava el Poliesportiu Prínceps d'Espanya. Aquest Diputat va afirmar textualment que aquest poliesportiu "presentava deficiències absolutament greus". Lògicament el va contradir la Sra Consellera de Cultura, que va afirmar que aquest centre es trobava en perfecte estat i fins i tot va dir textualment: "Sr Pons, li agrairia que no embullàs el personal i que no digués mentides des d'aquesta tribuna".

Ha passat el temps, no molt, menys d'un any, i dia 27 de setembre del 1991, a un mitjà de comunicació local ens trobam amb la sorpresa que el "Prínceps d'Espanya" sembla sentenciat i que el Govern balear vol vendre aquest poliesportiu en qualitat de sòl industrial, etc., etc. Què ha passat, aquí? que el que es trobava en perfecte estat hi ha hagut un terratrèmol o un moviment com el que va sofrir la ciutat de Pompeia? Ens agradaria que contestàs la Sra Consellera.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Té la paraula el representant del Govern per respondre.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Ma Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President. Hauria d'estar content, Sr Pons, si li faig tant de cas a tot el que vostè diu. Vostè tergiversa les meves paraules: Quan jo li vaig dir que deia mentides, parlàvem del Príncipes de España en general, sí, però de la pista d'atletisme en particular, i li vaig dir que la pista d'atletisme es trobava en perfecte estat i hi estava. Una altra cosa és que el Príncipes de España, com vostè sap, és una instal·lació esportiva que ja té els seus anys, que no està feta amb els criteris moderns d'avui en dia i, per part meua, seria interessant que aquest poliesportiu es pogués convertir en sòl industrial, bàsicament per una raó econòmica: perquè podríem obtenir molts de doblers convertint-lo en sòl industrial i amb aquests doblers es podria construir una instal·lació que, per descomptat, superaria el Príncipes de España.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Consellera. Vol fer ús de la paraula, Sr Pons?

EL SR PONS I PONS:

Sí, Sr President. No és el que vostè va dir quan debatérem la moció; vostè va parlar que es faria una remodelació total del Poliesportiu que podria ser subjecte de col·laboració amb les institucions de l'Estat, i que ho ha de ser. Per tant, les previsions d'enderrocament no hi eren. Què ha passat? Jo li diré què passat: Que hi ha hagut una victòria municipal de la dreta a Palma i s'han posat en marxa mecanismes especulatiu dins aquesta ciutat. Això és evident, es tracta d'enderrocar un poliesportiu, convertir-ho en sòl industrial i transformar una zona rústica - evidentment una cosa que val poc - en una zona de serveis esportius que té un alt valor. Aquesta és la maniobra que vostè vol fer, i l'excusa és que una cosa que quan no hi havia aquesta majoria podia funcionar i es podia remodelar, ara s'ha d'enderrocar per fer negoci. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Vol fer ús de la paraula?

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President. Miri, Sr Pons, vostè no en té ni idea. Què té a veure fer negoci amb una cosa que és de la Comunitat Autònoma i que, per tant, els doblers que s'obtidrien serien per fer una instal·lació esportiva nova? Si el Príncipes de España fos meu, vostè podria acusar aquesta Consellera de voler fer un negoci, però és una cosa del Govern i seria un acord amb l'Ajuntament de Palma per convertir-ho en sòl industrial i amb aquests doblers fer una instal·lació esportiva nova. El que li molesta a vostè és que tenguem una instal·lació en perfecte estat, perquè de qualque manera no podrà anar dient durant quatre anys que troba deficiències al Príncipes de España, aquest és el seu problema. A mi en sap molt de greu, però crec els ciutadans d'aquestes illes tenen dret a tenir instal·lacions esportives de primer ordre.

A més, tenim una altra cosa, que és la universiada. Vostè sap que amb motiu de la universiada s'han de fer instal·lacions

esportives i crec que és el moment de fer un replantejament. Que no es faci aquest replantejament que no hi hagi un acord entre Consell Insular, Govern i Ajuntament per tal de fer aquesta nova instal·lació esportiva i convertir aquest Príncipes de España en solars industrials? En aquest cas seria quan s'hauria de fer la remodelació, però, sincerament, jo preferia tenir una instal·lació en perfecte estat a una remodelació que, es vulgui i no, mai no és igual.

III.1) PROPOSICIÓ NO DE LLEI R.G.E. NÚM. 1362/91, RELATIVA AL PLA D'ACTUACIONS CONTRA LA MARGINACIÓ SOCIAL.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Consellera. Passam al punt següent de l'ordre del dia, que són les proposicions no de llei. La primera és la presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA sobre el pla d'actuacions contra la marginació social. No s'hi ha presentat cap esmena. Té la paraula, en nom del grup proponent, el Sr Obrador i Moratinos.

EL SR OBRADOR I MORATINOS:

Sr President. Sres i Srs Diputats. Parlar de la marginació social, com de tot tipus d'actuació social, podria tenir un caire personal, és a dir, la resposta que cada un de nosaltres vol donar a aquella situació extrema que altre temps trobàvem a les portes de l'església i avui als semàfors de les nostres autopistes i vies de cintura: aquella resposta espontània, a vegades inconscient o involuntària, però que marca un poc el bon sentit de cada un quan posam mà a la butxaca i donam aquella caritat traduïda, en llenguatge d'avui, per aquella necessitat que volem contestar o que volem ajudar a superar. Aquesta fórmula, evidentment, si bé pot satisfer la situació anímica o de responsabilitat individual, no resol els problemes bàsics d'una col·lectivitat que, exercint el seu poder polític, té com a una de les seves tasques fonamentals el fet de la solidaritat.

Fa quatre anys aprovaren una Llei d'Acció social que evidentment intentava plantejar a la nostra Comunitat una sortida als problemes, com diu el mateix preàmbul, d'una manera més dinàmica i progressista a l'acció social, mitjançant la implantació i el desenvolupament de prestacions tècniques i prestacions econòmiques, accentuant cada vegada més i apropant aquestes a la idea que els és més pròxima, la de la seguretat social. Jo diria que el tema de la marginació, que ha estat un tema que s'ha d'entendre com una malaltia social d'un tipus d'estructura econòmica que en els darrers temps ha provocat un increment substancial d'aquesta marginació, especialment la crisi i el canvi del model econòmic que representava el sector turístic. Gran part de la marginació que avui trobam als nostres carrers no fa molts anys eren empleats d'instal·lacions hoteleres o de restauració; els clàssics "friegaplatos", com dèiem.

Ens trobam, per tant, amb una situació de marginació real que en un moment donat es va intentar resoldre, jo diria d'una manera urgent, a través d'accions concretament canalitzades, a Palma, través del Consell Insular de Mallorca, que va intentar donar suport a aquelles iniciatives que començaren per aquelles manifestacions i tancaments a la plaça d'Espanya i a qualcuna de les nostres esglésies, que marcaren una resposta social i

solidària davant aquella primera crisi del 1973-74, la crisi del petroli, que significà un canvi de model d'estructura hotelera a les nostres illes i que en aquell moment va servir de resposta immediata d'emergència, però que avui, evidentment, enfront d'una segona reconversió, diríem, de la mateixa indústria, que torna a provocar altra vegada un increment d'aquesta marginació, no és suficient i adequada.

Per això mateix, davant el text d'una llei aprovat per unanimitat per aquest Parlament, crec que una de les més encertades que va aprovar, la Llei d'Acció Social, es precis que demostrem la seva vàlua i la seva capacitat per donar resposta a un problema al qual, si bé històricament s'hi va donar una contestació, precisament per la seva falta de programació i per la seva realitat basada moltes vegades en la bona voluntat de molts dels qui hi intervengueren, des de les associacions que hi participaren fins i sobretot al qui avui és president del Consell Insular de Mallorca, la seva voluntat decidida de resoldre aquell problema, de donar-li una alternativa immediata, ha anat creixent sense una orientació i sense una planificació adequada.

Ens trobam, per tant, davant una situació en la qual gastam quantitat de recursos importants dins la nostra Comunitat per afrontar una marginació i no sabem, en realitat, quina alternativa donar-li, sinó més aviat una situació confusa, diversa i plural. Per això mateix, la nostra proposició no de llei va a la idea de fer un pla que precisament intenti superar aquella situació d'emergència per un pla que realment centralitzi, organitzi i planifiqui les actuacions de les diferents institucions. Parlam precisament d'un camp on es donen tots els elements que marcava la mateixa Llei d'Acció Social, perquè hi ha participació de totes les institucions del Govern de la Comunitat Autònoma, hi ha participació del Consell Insular - concretament, en aquest cas, del Consell de Mallorca -, hi ha participació de l'Ajuntament de Palma, hi ha participació d'entitats socials sense fi de lucre i participació del voluntariat que venien dins la mateixa llei.

No obstant tot això que hi ve mesclat, jo diria que en cap moment no s'orienta ni es dirigeix a una finalitat concreta ni a uns objectius molts clars, ni, sobretot, a una interrelació de les diferents ajudes que hi participen i en formen part, i, precisament per aquesta mancança de situació i de planificació, posa en perill la mateixa experiència i, per tant, el fet de donar alternativa real a un tema tan greu com el de la marginació social.

Per això precisament presentam una proposició no de llei amb la idea que es puguin intentar reorientar totes aquestes ajudes i centrar-les en un tema concret, el de la marginació social, justament per donar-les una sortida i una alternativa com més precisa millor, fent realitat aquella norma de tota administració pública, que és l'eficàcia en la aplicació dels recursos, perquè els recursos sempre són escassos i les necessitats - en aquest camp més que en cap altre - sempre seran més grans que els recursos que hi puguem aplicar.

Per això precisament, perquè partim de la mateixa llei i havent-hi tots els elements que la mateixa llei marca com a positius per fer aquesta coordinació, hi ha elements que creen una disfunció. Els elements que potser creïn la disfunció major és que, en aquest àmbit, continuam funcionant pel sistema de les

subvencions, subvencions que venen recollides a la mateixa llei com a elements que s'han de corregir per a la concertació.

Centram concretament la nostra proposta en un pla de marginació social, quan aparentment tal vegada hauríem de demanar que s'acabàs de desenvolupar el mapa de les necessitats socials de les Illes Balears, o bé que a través dels consells creats es fes realment eficaç aquesta actuació. Creim que, per una vegada, potser sigui precís triar un camp delimitat i concret - precisament en un terreny que tots hem experimentat a través de les diferents institucions i amb participació de totes - i experimentar un element de coordinació a través d'un pla. Ho feim, precisament, no traient d'una manera deductiva de la llei l'actuació que podrien marcar els consells, el pla i l'actuació des de dalt a baix, sinó precisament intentant utilitzar un mètode inductiu que, partint de l'experiència concreta d'un camp delimitat i concret, com ho és aquesta marginació social que moltes vegades és una marginació que no podem recuperar, perquè és dins aquelles zones que la nostra societat i la nostra estructura social difícilment permet incorporar a la vida normal de la societat.

A vegades es parla d'aquesta marginació irrecuperable, fruit de moltes causes, però que la tenim. Precisament és un tema localitzat i, per tant, un tema concret i en el qual hem participat amb experiències concretes totes les institucions que avui poden recolzar aquest pla que s'ha de fer des de la Comunitat.

Jo diria que és una espècie de banc de proves, que si es realitza podria servir com a model com a experiència per a altres temes per ventura més complexos que aquest o més difícils d'abordar des d'una planificació que aquest tema concret de la marginació social, insistint, perquè ja el van dotar de recursos, jo no diria mai suficients, però que sí són importants a l'hora d'aplicació a una necessitat concreta a les nostres illes. A través d'aquest procés i d'aquesta concertació de les diferents institucions en aquest pla, també alliberant institucions que en aquest moment troben difícil contestar a aquest problema que fa deu anys - com és el cas del Consell Insular de Mallorca, com el cas concret de ... - perquè no es troba compartit dins la resta de les institucions, sobretot solventant el tema que genera inseguretat per a els mateixos que hi treballen i participen en els projectes, jo diria que abusant socialment de la seva bona voluntat i del seu voluntariat, sense saber mai quan tendran els recursos, de quins recursos disposaran, cosa que impedeix poder planificar i resoldre des de la seva situació expectatives de futur per a aquest tema.

Per tant i concretant, la nostra proposició no de llei va en la direcció concreta de fer una experiència damunt un marc concret - en aquest moment jo diria amb una certa crisi, perquè els recursos que hi apliquen les diferents institucions es troben molt dispersos - per aplicar aquella llei que aprovaren fa quatre anys i donar-li virtualitat dins un camp precisament, insistesc, com a banc de proves per poder trobar - fins i tot com aquesta iniciativa avui necessària i urgent, perquè si no, podria passar que ja no hi arribàssim a temps - almanco a mantenir aquestes institucions i poder donar una sortida coherent a aquella situació d'emergència que es va fer fa uns dotze anys, precisament trobar-hi una sortida raonada, repetesc, on aquesta llei pogués tenir aquesta virtualitat.

Per això presentam a aquest Parlament la nostra proposició no de llei, que vol significar que el Govern, en un termini de temps concret, elabori aquest pla concret amb el qual tots puguem donar solució a un problema greu de la nostra societat, un problema greu que no sols és a Mallorca, no sols a la ciutat de Palma, sinó també a tota la realitat de la nostra Comunitat Autònoma, si bé no oblidem que aquest fet concret de marginació social provocada per molts de motius de malaltia social, diríem, que duen molta gent a aquesta situació, i especialment la reconversió i la reestructuració de la nostra economia, intentar donar una sortida - com dèiem i com diu l'exposició de motius de la nostra llei - a una alternativa dinàmica i progressista a una realitat social que avui tenim i gairebé es troba en els mateixos termes, com deia abans, de la voluntat personal d'alliberar-nos de la nostra mala consciència donant aquella almoïna prop d'un semàfor, però traduït a nivell de Comunitat i d'institucions. Això és dolent, i a més de ser dolent no creim que pugui ser una solució real per a un problema viu que avui tenim als carrers de les nostres ciutats. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Obrador. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr Vidal.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

A l'hora de fixar la nostra postura davant aquesta proposició no de llei del Grup Parlamentari SOCIALISTA, en primer lloc volem dir que som conscients de la importància d'aquest tema, de la necessitat d'unes actuacions contra la marginació social i, per tant, només hem de fer una reserva a l'hora de donar compte de quin serà el nostre vot en aquest tema, perquè indubtablement la proposició no de llei esmentada és basa, sobretot, en allò que l'exposició de motius el grup proposant fa referència, a un incompliment flagrant de les disposicions que estableix sobre aquest tema la Llei d'Acció social de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, aprovada per aquest Parlament ni més ni menys que dia 11 de febrer del 1987.

Si això és cert, permetin que digui que des del 1987 fins avui han passat quatre anys i no tenim un coneixement exacte del que ha fet la Comunitat Autònoma en aquest respecte i que, per tant, tal vegada després d'una possible intervenció del representant del Govern en aquest tema, podrem dir quina és la nostra postura davant una proposició no de llei que a la proposta d'acord fa una traducció, si m'ho permet el proponent, utilitzant el mètode inductiu - com ha dit ell, molt legítimament, a més - perquè l'article 14.2 de la Llei d'Acció social de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears diu que el Govern autònom efectivament coordinarà les actuacions de tots els organismes de l'Administració, amb majúscula, o sigui de tota l'Administració en aquest tema, i al punt 1 de la proposta d'acord -torn a repetir que utilitzant el mètode molt legítimament- diu que elaborarà amb caràcter prioritari urgent un pla de coordinació.

Lògicament, entenem que aquest pla d'actuació, si no l'ha posat en marxa d'alguna manera el Govern de la Comunitat Autònoma, és necessari, o almenys ens hauran d'explicar quines

són les accions que han fet d'aquesta coordinació. Al final, a la proposta de l'acord, es diu textualment el que diu l'article 14.2 de la Llei d'Acció social i al final, on l'article diu "de garantir una política social homogènia, racional, integrada i eficaç" ho substitueix per "deturar primer el creixement dels fenòmens de marginació social i eliminar després la marginació social a les nostres illes", cosa que és ben aplicada, perquè suposa garantir una política social homogènia.

Resumint, nosaltres entenem que aquestes actuacions contra la marginació social, un tema preocupant i molt actual per totes les repercussions que té, mereix unes accions i que, per tant, si la resposta del representant del Govern no desvirtua d'alguna manera aquest encomanament que li fa el Grup Parlamentari SOCIALISTA amb aquesta proposició no de llei, nosaltres li donarem suport. Moltes gràcies, Sr President i Sres i Srs Diputats.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Vidal. Pel Grup Parlamentari PSM-EEM, té la paraula el Diputat Sr Serra.

EL SR. SERRA I BUSQUETS:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

El nostre Grup felicita el Grup SOCIALISTA per haver dut a un dels primers plenaris d'aquest Parlament la temàtica social, la problemàtica de la marginació social. Certament, compartim l'esperit que cal coordinació, que cal planificar bé els recursos i que s'executin bé i que tinguem constantment el debat social, perquè els problemes socials són al carrer, com deia molt bé el Sr Obrador, i en conseqüència estam bàsicament d'acord en tot això.

Ara bé, ens trobam davant una proposició no de llei que demana al Govern que faci un pla. A nosaltres això ens semblaria bé, sempre que fos el desenvolupament o la concreció del Pla quadriennal aprovat per aquest Parlament. La passada legislatura, aquest Parlament aprovava el Pla quadriennal, l'anterior legislatura aprovava la llei i, lògicament, el Pla quadriennal va tenir un debat amplíssim. En aquell moment el nostre Grup es va abstenir en certes coses, n'esmenava unes altres, la majoria del Parlament l'aprovava; per tant creim que el deure de l'executiu és complir les previsions del Pla quadriennal, donar comptes a la societat i al Parlament del compliment i, òbviament, debatre les correccions o els problemes que en puguin derivar.

Per tant, nosaltres entendríem la proposta no de llei amb aquesta dialèctica, imaginam, i amb una concreció del que és l'actuació del Consell Superior d'Acció social, que existeix dins la Comunitat per decret, concreció en les seves actuacions i previsions, nosaltres per ventura donaríem un parell de bots més marcant un poc les fites d'actuació que veuríem. Lògicament, una és concretar al màxim el paper coordinador que la llei dóna al Govern de la Comunitat i llavors el paper executor que nosaltres entenem que pertoca donar als consells insulars i als ajuntaments, cosa que preveu la llei i que nosaltres també entenem que és l'única de manera d'acostar a la societat la manera de resoldre els problemes socials.

Concretar això, donar-hi celeritat, que les directrius quedin tan concretes com sigui possible. No fa un mes, demanàvem al Consell de Mallorca a veure quina seria la dinàmica de les competències del Govern als Consells insulars. També es tractaria de concretar al màxim els mapes als quals feia referència el Sr Obrador. Hi ha uns bons estudis respecte de Menorca i de Mallorca, és a dir que es tractaria de coordinar tota aquesta territorialització que hi ha feta, tots aquests treballs indicatius que hi ha fets. En definitiva, nosaltres entenem que ens hauríem de moure cap a una sèrie de paràmetres de prioritats o d'urgències.

Quines veu el PSM-EEM? Nosaltres veim que, en bosses de pobresa, els darrers anys hi ha hagut algunes actuacions, a vegades actuacions pilot, però que en tot cas que - s'haurien de reorientar, concretar i estendre. Veim que en el tema de la dona també hi ha hagut algunes actuacions - un conveni amb l'Església; en bosses de pobresa, també amb Càritas -, però per ventura també hi hauria d'haver una celeritat d'actuació amb la dona marginada. Al mateix temps entenem que hauríem de superar la dinàmica de les pensions no contributives; nosaltres som partidaris del salari social per decret o per llei, com hem manifestat moltes de vegades.

Per altra banda, entenem que el tema dels menors - al qual ha fet referència amb molt d'encert el Sr Obrador - és un tema que si bé és cert que no és competència de la Conselleria d'Acció social, em pareix que encara ho és de la Conselleria adjunta a Presidència - veig que avui el tema no preocupa al Conseller -, aleshores entenem que aquesta qüestió també seria d'actuació, de celeritat, sobretot amb el problema que hi ha al carrer. En definitiva, nosaltres entenem que ens hauríem de moure dins una esfera de planificació general, però estam molt d'acord a acostar l'Administració autònoma, en aquest cas concordant amb els consells i els ajuntaments, a l'administrat.

Dins aquesta coordinació general que demana el Grup SOCIALISTA i amb la qual estam d'acord, suposam que també s'hi deu incloure l'Administració de l'Estat, perquè si també no hi ha una coordinació de recursos humans i econòmics amb l'IRPF, amb l'administració d'INSERSO, amb els recursos humans i econòmics que l'Estat té a través del Ministeri d'Assumptes socials, certament quedarem una mica coixos. Per tant, el nostre suport al PSOE és un fet, però entenent que es tracta d'accelerar el debat i, sobretot, d'accelerar les actuacions socials amb una bona planificació dels recursos dels quals es disposa i d'obtenir més recursos pels pressuposts, perquè el tema social en requereix molts més dels que actualment s'utilitzen i, en conseqüència, també avançar i accelerar tot el que és ordenació de la política social a les Illes Balears, provengui d'ajuntaments, de consells, de Comunitat Autònoma o de l'Estat.

També volem remarcar que ens preocupa molt l'"impasse" burocràtic, és a dir, que en política social a vegades es gasta més en política de personal i en política d'estructures que en actuacions, i això també és una cosa que ens agradaria corregir. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Serra. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula la Sra Vidal.

LA SRA VIDAL I BURGUERA:

Gràcies, Sr President. Bon vespre, Sres i Srs Diputats.

Ni el desenvolupament tecnològic ni l'avanç tecnològic no han pogut fer desaparèixer, per desgràcia, la pobresa i la marginació dins la nostra societat. Fent càlculs més aviat moderats, es pot dir que són prop de 8 milions les persones que es troben en situació de pobresa dins l'Estat espanyol. La pobresa i la marginació són uns fenòmens estructurals molts antics i profunds. Sens dubte la incultura, la baixa qualificació professional i l'atur són causes de trobada amb la pobresa. La causa profunda de la pobresa és en les mateixes entranyes d'un sistema social basat en un concepte utilitarista de la persona i no resolt per cap model polític, com s'ha vist, aquests darrers temps. Això fa que aquelles persones que es troben en pitjors condicions per competir acabin en els estrats més baixos de l'estructura social.

Tenguem present, a més, la dinàmica de la vida social. Avui, més que parlar de marginació en sentit ampli, jo pens que s'ha de parlar de grups de població marginada dins cada un dels sectors, amb problemàtica específica. Per exemple, a l'àrea dels minusvàlids, es troben amb moltes dificultats per poder accedir a un treball laboral senzill, i així podríem continuar parlant i qüestionant sobre les circumstàncies que produeixen la marginació i la pobresa. Per desgràcia, dins la nostra Comunitat Autònoma també la patim. És cert que tenim moltes coses per fer, per intentar lluitar dia a dia per millorar aquesta situació, i també es cert que aquests darrers anys s'ha avançat d'una manera important.

L'exposició de motius d'aquesta proposició no de llei és certament un poc contradictòria. Per una banda, el Partit Socialista diu que les nostres institucions no assumeixen les seves responsabilitats i, per altra part, demana que es faci un pla de coordinació. Jo pens que no es poden coordinar unes actuacions que no es fan. Pel novembre de l'any 1990 es va aprovar el Pla quadriennal de serveis socials del Govern previ informe del Consell Superior d'Acció social. Aquest pla, com també ja s'ha dit aquí, contempla les actuacions a desenvolupar en totes les àrees de serveis socials, on estan representades les institucions públiques i privades de la nostra Comunitat. En aquest pla s'indica la importància de la creació d'una comissió de coordinació - que ja s'ha creat, segons recomana l'article 30 de la Llei d'Acció social - i és per aquí que jo pens que ens hauríem de moure: que tal vegada haurem d'intentar activar aquesta comissió de coordinació.

També s'han de remarcar una sèrie d'actuacions que es van fent, jo pens que d'una forma coordinada. Un capítol molt important ha estat la creació, aquests darrers anys, dels serveis socials generals dependents dels municipis mitjançant el Pla concertat de prestacions bàsiques, que aquesta Comunitat Autònoma va subscriure amb el Ministeri d'Assumptes socials. Aquest pla s'ha anat potenciant a tots i cada un dels municipis de la nostra Comunitat Autònoma. És important recordar que els objectius del Pla són, fonamentalment, informar, orientar i donar una ajuda a domicili a les persones tant a minusvàlues com a gent gran. Els seus usuaris són majoritàriament aquelles persones que pateixen una situació de marginació o es troben en perill de patir-la. Aquest pla concertat va dirigit prioritàriament a les persones a risc de marginació.

Per tot això, s'han firmat convenis on es contempla una comissió de coordinació i seguiment que es reunirà els pròxims mes de novembre i desembre. També s'han firmat convenis amb la majoria de municipis que ho han volgut per crear centres de dia i places residencials per a les persones grans, també tenint en compte que això suposa, de qualque forma, una comissió per a seguiment i coordinació. En el tema dels minusvàlids aquest Parlament també sap perfectament que el Govern de la nostra Comunitat ha realitzat un esforç per atendre el problema de les disminucions, però és important assenyalar l'actuació coordinada amb la resta de les administracions públiques: La construcció del Joan XXIII es v. a fer amb la col·laboració de tots els Ajuntaments de la comarca, el centre de Son Tugores també es gestiona amb un consorci, en el qual participen també d'una forma coordinada la Conselleria de Sanitat, els consells insulars, AMADIP, i estam pendents que també s'hi adhereixi l'Ajuntament de Palma.

Així podríem anar anomenant tota una sèrie d'actuacions que vénen marcades per l'execució del Pla quadriennal de serveis socials que compromet la nostra societat i que ja tenen una comissió de coordinació creada, però jo pens que crida l'atenció i no puc deixar d'esmentar el fet que és impossible coordinar una sèrie d'actuacions. Totes aquestes subvencions a càrrec del 052 d'IRPF a institucions sense fi de lucre que el Ministeri d'Assumptes socials dona a entitats que ni tan sols no estan registrades a la nostra Comunitat Autònoma, la creació també d'una oficina del Ministeri a nivell provincial que suposa l'ampliació d'estructures burocràtiques innecessàries i que a vegades es dupliquin o tripliquin accions, la necessitat que també tenim de les transferències d'INSALUD i d'INSERSO, totes aquestes actuacions paral·leles i amb programes que en certa manera vénen fets de Madrid són les que fan impossibles les mesures de coordinació necessàries avui dins la nostra Comunitat Autònoma.

En conclusió, jo pens que aquesta Comunitat ha fet i fa de cada vegada més un esforç notable per coordinar-se amb les administracions locals i institucions privades, però no és possible una coordinació òptima perquè una sèrie de recursos assistencials continuen depenent del Govern central. Per tot això, nosaltres no donarem suport a aquesta proposició no de llei presentada pel Grup SOCIALISTA Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Vidal. Té la paraula el Sr Obrador i Moratinos.

EL SR OBRADOR I MORATINOS:

En primer lloc, voldria fer una matisació. Durant tota la meua intervenció - i també es veu a l'exposició de motius de la nostra proposta - s'ha parlat de marginació social adulta. Evidentment, ho dic com a anècdota, nosaltres no considerarem mai marginats els minusvàlids, com fa un regidora de cert lloc que no ha volgut els minusvàlids perquè feien lleig a l'hora de fer una processó o un acte públic. Entenem que marginació és marginació, i marginació adulta, en aquest sentit, es refereix concretament a uns sectors ja bastant irrecuperables socialment i que són part d'aquesta malaltia que tenim situada en un lloc. Em permetin aquesta aclaració, perquè aquí s'ha esmentat INSERSO i altres coses quan en realitat parlem de la Llei

d'Acció social d'aquesta Comunitat i d'actuacions d'institucions d'aquesta Comunitat tancades en si mateixes.

Respecte del Grup Mixt, evidentment nosaltres creim que no s'ha fet aquesta coordinació amb un pla concret, i contestant al PSM-EEM, diria al Sr Sebastià Serra que dins el Pla quadriennal l'única cosa que hi ha de marginació adulta és aquesta fulla, que diu concretament: "Año 1991: 10 millones de pesetas, mejora de los centros existentes; 30 millones, creación centro acogida Maó; 30 millones, centro acogida familiar en Palma", i que per tant estam d'acord amb aquest Pla quadriennal, però que no precisa objectius concrets a desenvolupar en una àrea concreta. Per això defensam la idea de la necessitat d'un pla concret i puntual. Ho deim, sobretot, perquè precisament, com s'ha dit aquí, en els temes socials s'ha de ser molt concret, ja que seria molt fàcil embardissar-nos en la discussió de qui és o no és la responsabilitat, de qui ho ha de fer i qui no ho ha de fer. El nostre Grup i jo creim que l'important és aplicar els recursos que hem d'aplicar en funció d'objectius concrets, ordenats i coordinats segons aquests objectius que marcam.

Si em permet, esmentaré una institució clàssica que fa dotze anys que actua en marginació social, el cas de tot el grup anomenat La Sapiència. Administra aproximadament d'uns 80 a 90 milions de pressupost durant l'any 1990 i rep doblers del Consell Insular per via de subvenció, per via de despesa corrent del mateix Consell Insular, per via de despesa corrent en manutenció, utensilis, etc.; rep ajudes de la Conselleria i del Govern a través de personal estranyament adscrit a una altra institució, rep doblers de subvencions, rep subvencions de l'Ajuntament de Palma, cosa que fa que una institució que va néixer en un moment d'emergència concreta, insistesc, i en la qual hi participen pràcticament fins i tot totes les institucions sense fi de lucre d'aquesta Comunitat, a l'hora d'aplicar uns recursos no tenguí una programació. Ni la pot fer, en realitat.

Quan a la nostra proposició no de llei parlem d'una actuació, de fer un pla, diríem, precisament és per reordenar tots aquests recursos que tenim, centrar-los en uns objectius i, com diu molt bé la llei, no aplicar subvencions, sinó convenis amb objectius puntuals i concrets que vagin resolent aquest tema de la marginació. Ho deia precisament, com també s'ha remarcat aquí, pel tema d'un procés inductiu, de partir d'un fet en el qual tenim experiència, en el qual hem treballat, que ha respost a una necessitat precisament pel que deia abans: intentant reconduir tot aquest tema a través de la mateixa Llei d'Acció social, evitant burocràcies innecessàries. M'he referit a una institució, però n'hi ha d'altres. Hi ha Deixalles, hi ha Càritas, aquest mateix conveni separatament, hi ha moltíssimes institucions que actuen en un mateix front. El fet de coordinar totes aquestes actuacions i d'elaborar un pla concret d'actuació a l'àrea de Palma i dels nostres pobles seria una manera de donar una contestació adequada a aquestes bosses de marginació en certa manera, no diré irrecuperables, però sí que tendrem permanentment i que és difícil posar-hi remei amb altres tipus de solucions.

No parlem de tota la Llei d'Acció social, no parlem de fer un gran pla, sinó de fer un pla d'actuació en un tema puntual i concret referent unes 300 o 400 persones de la nostra Comunitat per donar-los una alternativa social coordinada i tal vegada estalviant recursos en funció de l'eficàcia i finalitat que li

donaríem, ja que moltes vegades, com he dit abans, han pesat damunt persones que esmentat i són aquí dins, com el President del Consell Insular, com una extraordinària bona voluntat han sabut trobar solucions immediates a problemes que no estaven ni continuen estant planificats ni coordinats per la mateixa llei.

No parlam, per tant, d'un pla general, sinó d'un pla concret dins la mateixa Llei d'Acció social, perfectament previst, responsabilitzant el Govern d'aquesta Comunitat de trobar un planejament i una coordinació en aquests temes concrets. No intentam suplir el Pla quadriennal, cosa que en certa manera creim que s'ha de fer, que si és possible s'ha de perfilar molt més, però que és necessari incloure-hi aquesta coordinació a través de plans d'actuacions puntuals sobre temes concrets. No parlam d'una idea genèrica, al principi he parlat de fer un banc de pobres; tenim un problema real que quasi el podríem limitar, que el podríem emmarcar dins la nostra Comunitat i al qual dedicam realment recursos importantíssims.

Per què no hem de fer, d'una vegada, un pla concret, un pla que faci que aquesta coordinació no es basi en aquesta inestabilitat de si vendrà la subvenció, de si l'any que ve l'hem concediran, de si l'he cobrada el mes de setembre i no he pogut pagar el sou extra del mes de juliol dels treballadors, o de no sé si el mes que ve tendré recursos per pagar les coses que m'han servit per avançat. Parlam d'un pla concret sobre una situació concreta, a la qual ja aporten recursos les diferents institucions d'aquesta Comunitat; per tant, només es tracta de coordinar-les, i a partir d'aquí, des d'aquest punt de vista d'obligació, amb una experiència, insisto, de fa molts anys, és perfectament factible. Hi ha hagut persones de vàlua que han fet feina en aquest camp i poden fer aportacions importants a l'hora de fer aquest pla per contestar a un problema que continuo dient que és als nostres carrers, que no és un problema que puguem tapar fàcilment, i que en aquest moment sabem més que mai, per tot el que passa actualment en aquest país, que a vegades la manipulació d'aquests temes exerceix una funció distorsionadora a nivell social.

Creim que és obligació del Govern, i per això hem parlat d'incompliment, en aquest tema al qual dediquen recursos importants diferents institucions, el fet d'ordenar-los i coordinar-los per aconseguir una major eficàcia i de fer el que diu la nostra proposició no de llei d'avançar i, si és possible, eradicar aquest tema de la marginació de la societat en què vivim, cosa que creim fins i tot econòmicament i socialment rendible de cara al futur.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Obrador. Si no es fa ús del torn de contrarèplica, passarem a la votació.

Sres i Srs Diputats que votin a favor, es volen posar drets? Gràcies, poden asseure's.

Sres i Srs Diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen?

El resultat de la votació ha estat el següent: Vots a favor, 25. Vots en contra, 30. Abstencions, 3. En conseqüència, queda

rebutjada la Proposició no de Llei núm. 1362, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, sobre el Pla d'actuacions contra la marginació social.

III.2) PROPOSICIÓ DE LLEI NÚM. 1280/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI PSM-EEM, RELATIVA AL TANCAMENT DE L'EMISSORA RÀDIO 4 A LES ILLES BALEARS.

EL SR PRESIDENT:

Passam a la proposició següent, que és la núm. 1280, relativa al tancament de l'emissora Ràdio 4 a les Illes Balears, presentada pel Grup Parlamentari PSM-EEM. Té la paraula el Sr López i Casasnovas.

EL SR LÓPEZ I CASASNOVAS:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Amb l'actual emergència dels nacionalismes bàltics, del centre d'Europa i de l'antiga Unió de repúbliques socialistes soviètiques s'han multiplicat als mitjans de comunicació espanyols notícies i opinions relacionades amb aquest tema. Deixant de banda algunes explicacions merament verbals, la qüestió de fons davant els reptes decisius que durant els darrers anys del segle hauran d'afrontar la llengua i la cultura catalana cal, en primer lloc, una presa de consciència col·lectiva sobre l'abast dels problemes que, de diferent manera i amb diferent intensitat afecten i afectaran cada comunitat de parla catalana, i a la nostra directament.

En segon lloc, sembla imprescindible exercir accions articulades i coordinades entre totes les instàncies d'intervenció social: polítiques, administratives, cíviues, culturals, etc. Fer-ho des de cada un dels territoris per tal d'avançar en la recuperació de la llengua, en la reconstrucció cultural comuna i en la construcció d'un espai català de comunicació, segons l'anàlisi i diagnòsi que van fer recentment Josep Gifreu i Maria Coromines, concretament l'any passat, per a la creació d'un espai comunicacional en llengua catalana.

No obstant això, no tothom entén aquesta necessitat, per bé que tanmateix hi ha un aspecte positiu entre el ventall d'opinions que s'han manifestat a favor o en contra del reconeixement dels principis fàctics d'autodeterminació o de nacionalisme, etc. Aquest aspecte positiu, filant molt prim i amb un excés de generositat, radica en l'aparent respecte per una certa autonomia de les regions i nacionalitats, en la voluntat de manteniment de la riquesa cultural i lingüística de tots els pobles que integren l'Estat i fins i tot hi ha qui hi entreveu que el món seria millor si s'establís sobre la base d'uns límits més reals marcats per les diferències de llengua i de cultura.

Tanmateix l'Administració Central, que també es pronuncia verbalment a favor del manteniment de la riquesa cultural de totes les regions i de les modalitats lingüístiques, segons l'article 3.3 de la Constitució espanyola, ha actuat i actua d'una manera arbitrària. Talla i retalla els pressupostos, elimina dràsticament algunes de les poques iniciatives que s'havien fet des del Centre a favor de les cultures perifèriques.

El cas de Ràdio 4, a Ràdio nacional d'Espanya, és simptomàtic i sagnant. Dia 26 de juliol d'enguany, amb nocturnitat i sense previ avís, varen ser clausurades totes les emissores de Ràdio 4, només amb dues excepcions, Andalusia i Catalunya, justificades respectivament per allò del Quinto centenario i els Jocs Olímpics. Des de la nostra perspectiva, hem de considerar aquest fet com un atac directe a la cultura i, com a tal, també tenim molt present que Ràdio nacional d'Espanya és un servei públic i que Ràdio 4 era l'única emissora que emetia les vint-i-quatre hores del dia en català a les Illes. En un breu període de funcionament, havia aconseguit fer-se una audiència; la qualitat dels seus programes era lloable i duia camí d'esdevenir un model de radiodifusió en la nostra llengua.

Idò bé: quan semblava estabilitzat entre nosaltres aquest instrument de cultura i comunicació subvencionat per l'Administració central, una decisió arbitrària i centralista ha vingut a retallar les nostres reduïdes esperances. Si ara, de Mallorca estant o de qualsevol altre poble del nostre arxipèlag provam d'escoltar notícies, informacions, música, comentaris o altres programacions radiofòniques, ens podem trobar que, mil·límetre a mil·límetre, al vial, tinguem difícil de poder escoltar amb normalitat quelque cosa en la nostra llengua.

El paper social i cultural realitzat per Ràdio 4 a les Illes Balears - i també al País Valencià, malgrat allà comptin amb un mitjà públic que es diu Canal 9 - sembla insubstituïble, i tanmateix l'Administració la lleva de cop. És així, com pensen contribuir al manteniment de les cultures autònomes? Quines motivacions profundes s'amaguen darrera aquesta mesura? Raons econòmiques?

A través del comitè d'empresa, nosaltres tenim notícia d'una sèrie de dades que són realment constatables. L'any 1986, uns beneficis, Radiotelevisió espanyola, de 3 mil milions de pessetes; el 1987, de 6 mil milions; el 1988, d'11 mil milions; el 1989, de 35 mil, i en canvi, l'any 1990, uns dèficits de 20 mil milions. Segons el Partit Popular, que també ha fet pública una notificació sobre aquest tema, tenim aquí un retall de diari, resultaria que es perdrien 145 milions de pessetes diaris en la gestió d'aquest ens públic.

Raons econòmiques, idò? Podria ser. Però la cultura, en espanyol o en qualsevol altra llengua, sempre ha costat doblers, uns doblers que cal dir que pagam entre tots els contribuents i que a mitjan termini és allò més ben emprat i més rendible que es pot fet.

D'altra banda, amb una bona administració, el manteniment de Ràdio 4 no seria tan gravós com moltes de les despeses realitzades a tota l'Administració pública, no hi ha dubte. Molt menys gravós, per exemple, que el manteniment de l'emissora espanyola a Guinea, ho dic perquè és un tema que avui mateix he pogut llegir a una determinada premsa, és a dir, que el Sr Director general Jordi García Candau es queixava d'uns dèficits que tanmateix hem d'assumir per a la projecció exterior de la cultura espanyola i esmentava el problema de l'emissora de Guinea, i el de Ràdio Exterior, i el de l'orquestra de Ràdio nacional d'Espanya.

Per sort, ja s'han aixecat algunes veus en contra d'aquesta marginació. Són significatives i importants les dels grups parlamentaris de les Corts Valencianes: PSOE, Esquerra Unida, Grup nacionalista Unió Valenciana i el Partit Popular que, per

unanimitat, han fet una acció parlamentària en el sentit de rebutjar aquesta supressió i d'exigir l'obertura de nous espais de producció pròpia i en llengua pròpia del país, però, a més a més, hi ha els ajuntaments, que s'han pronunciat en el mateix sentit d'altres col·lectius ciutadans. La resposta, idò, ara queda en mans del Govern de l'Estat, i especialment del Director General de Radiotelevisió espanyola, valencià per cert, Sr Jordi García Candau.

El Govern de l'Estat ha de ser sensible als mandats constitucionals i també a les lleis orgàniques de l'Estat - l'Estatut d'Autonomia n'és una - i a la Llei de normalització lingüística que, malgrat emanada d'aquest Parlament, és una llei d'Estat dins la nostra Comunitat Autònoma. Segons l'estudi de la diagnosi prospectiva que ja he esmentat abans del Sr Gifreu i Coromines, les velles i noves cultures, nacionals o no, es mantindran o desapareixeran segons que puguin articular-se i expressar-se a través de sistemes propis de comunicació social, i aquí ve la proposició no de llei que el Grup PSM-EEM presenta avui en aquesta Cambra. Òbviament, no podem estar d'acord amb aquesta supressió, que s'ha fet d'una manera que, a més a més - no ho he dit i ho hauria d'haver dit en aquell moment - conculca els drets dels treballadors, que actua d'una manera excessivament sorpresiva i sense possibilitat que els comitès d'empresa hagin pogut intervenir en aquesta qüestió.

Demanam, idò, per una banda, que el Parlament de les Illes es dirigeixi a la Direcció de Radiotelevisió espanyola -també seria bo, ho deix caure perquè en quedi constància en aquesta Cambra, que el Consell assessor de Radiotelevisió a les Illes, si no ho ha fet, es manifesti sobre aquest tema, perquè per quelque cosa existeix aquest Consell assessor - i, en definitiva, que el Parlament també reclami al Govern de l'Estat, que és el qui té la darrera paraula, és a dir, no al Sr Jordi García Candau, sinó al Sr. Solchaga i al Govern, al Consell de Ministres en plenari, que aprovin les mateixes motivacions - les mateixes, no demanam cap discriminació - que han permès, per exemple, arribar a les ... de finançació, en el cas de Catalunya, de 3.500 milions de pessetes per greuges comparatius en el tema del català o bé a la creació de l'Institut Cervantes de promoció exterior de la llengua i la cultura espanyoles. Aleshores també creim que és important que el Govern destini a aquest servei públic una quantitat que no seria excessiva i que permetria no només mantenir llocs de treball, sinó complir amb una funció pública fonamental, que seria la creació d'espai comunicacional en la nostra llengua. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. El Grup Parlamentari SOCIALISTA ha presentat dues esmenes a aquesta proposició no de llei, la núm. 1722 i la núm. 1723. Per defensar-les, té la paraula el Diputat Sr Moll.

EL SR MOLL I MARQUÈS:

Moltes gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats. El Grup Socialista ha presentat unes esmenes a aquesta proposició no de llei, perquè estam d'acord amb el fons de la qüestió, ja ho vàrem manifestar amb el nostre vot al Consell Insular de Mallorca, on es va plantejar un tema idèntic, només amb un punt tercer diferent, que és precisament el que nosaltres esmenam aquí. Estam d'acord, per tant, amb el fons de la qüestió, però no tant

amb la forma d'aquest punt tercer. Ens sembla una mica superficial i, d'entrada, fins i tot diria que és una proposició no de llei justificada d'una manera massa suau i que, per tant, fins i tot s'hauria pogut esmenar més, però ens hem conformat amb aquests aspectes que plantejam.

L'exposició de motius, per exemple, diu que la supressió de Ràdio 4 és una decisió unilateral de Radiotelevisió espanyola i afegeixen com a explicació doctrinal d'aquesta decisió tan inacceptable "considerada il·legal per la representació sindical". A nosaltres ens sembla molt bé que la representació sindical la considera il·legal, la representació sindical ens mereix tot el respecte, però la seva opinió, evidentment, no és un argument d'autoritat. Fa la sensació que vostès s'espolsen una mica les mosques i treuen la representació sindical sense que vengui massa al cas.

Nosaltres creim, en canvi, que podrien haver dit, per exemple, que aquesta decisió unilateral vulnera l'article 3 de la Llei del Consell assessor de Radiotelevisió Espanyola a les Illes Balears, que al seu apartat d) diu que, entre altres funcions, el Consell assessor té la de ser oït en allò que es refereix a les propostes de programacions i als horaris de la ràdio i la televisió dins l'àmbit balear. Evidentment, menys programació i menys horari que la reducció a zero d'aquest programa sembla impossible i el Consell assessor no ha estat oït, no ha estat consultat.

Creim que s'hauria pogut denunciar aquest fet i esperar que efectivament el Consell assessor se'n preocupi. Jo no som membre del Consell assessor, però em costa que els meus companys en aquest òrgan estan preocupats per aquest tema i que el volen aportar a les deliberacions, i com que en definitiva el Consell assessor té l'obligació legal, per aquesta mateixa llei, de reunir-se cada dos mesos com a mínim cosa que no sé si ha fet mai, però en té l'obligació, com la té d'elaborar una memòria que reculli els acords adoptats i qualsevol altra qüestió que consideri oportuna, i com que aquesta memòria s'ha de remetre al Parlament - que jo sàpiga no n'hem rebuda cap mai, però en fi, no hem de perdre l'esperança - tal vegada qualche dia arribarem a saber si el Consell assessor va considerar oportú ocupar-se de la qüestió de la supressió de Ràdio 4, i potser fins i tot serà possible que el Consell assessor, ja que no ha estat consultat, consideri oportú de demanar informació dels motius d'aquesta decisió unilateral.

Els motius, segons sembla, són que l'Estat ha estructurat un mapa radiofònic diferent més racional. És una racionalització de recursos que efectivament ens perjudica, fins i tot això s'accepta, però sembla que, com a mínim, hauria d'haver estat possible plantejar les possibilitats d'evitar aquest perjudici. Ja que el Consell assessor no se n'ha ocupat, em sembla bé que ho faci el Parlament i estam d'acord, com he dit, a manifestar la nostra desaprovació i la nostra protesta, no sols per la supressió, sinó també - quasi diria que sobretot - per la motivació d'aquesta supressió. Diuen que és per motius econòmics, per estalviar 1.800 milions de pessetes, em sembla. Aquesta quantitat, aproximadament, al nivell del pressupost de Radiotelevisió espanyola és allò que deim en mallorquí de la xocolata del lloro, sobretot quan resulta que tanquen aquí i, en canvi, obrin set centres nous a llocs tan necessitats de normalització lingüística com Jerez de la Frontera, Mèrida, Osca o Segòvia.

Això també ho haurien pogut dir i no ho han dit, i jo crec que precisament en aquest tema hi ha el quid de la qüestió, perquè la mentalitat que reflecteix aquesta actitud de tancar aquí i obrir a aquests llocs que he dit és una mentalitat que considera que el tema lingüístic és una competència i una qüestió exclusiva de la Comunitat Autònoma, que això no afecta el Govern de l'Estat ni Radiotelevisió espanyola. El Sr Delgado, aleshores director de Ràdio Nacional d'Espanya, va expressar aquesta mentalitat quan va dir, a Palma, que els qui havien anat a Ràdio Nacional d'Espanya a demanar solució per a aquest tema s'havien equivocat de finestra. "No és qüestió nostra", va dir.

Evidentment, nosaltres no estam d'acord amb aquesta actitud. La Constitució imposa explícitament a la ràdio pública l'obligació de respectar el pluralisme de les llengües d'Espanya i, amb aquesta actitud, em sembla obvi, evident que no s'ha tengut en compte aquest mandat constitucional. Ara bé, aquesta obligació és compartida amb el Govern de la Comunitat Autònoma, fins i tot en diferents graus. Nosaltres entenem que el Govern de la Comunitat Autònoma té un major grau d'obligació, però compartim la proposta i aquest és el sentit de les nostres esmenes, que tenen una doble intenció: En primer lloc, situar més correctament les responsabilitats i obligacions, i en segon lloc, recordar que el Govern de la Comunitat Autònoma també té obligacions i que tampoc no les compleix.

Insistesc: L'Estatut i la Llei de normalització lingüística també obliguen el Govern de l'Estat, però els seus primers destinataris, evidentment, som -i volem esser, sobretot- nosaltres, els illencs. Per tant, recordarem al Govern de l'Estat les obligacions que ens imposen a tots - al Govern central abans que a ningú - la Constitució i les lleis d'àmbit estatal, i al Govern de la Comunitat Autònoma li recordarem les que ens imposa a nosaltres abans que a ningú l'Estatut i la Llei de normalització lingüística.

Les nostres esmenes, per tant, constitueixen un desglossament del punt 3 de la proposició no de llei. Al punt 3 que nosaltres proposam posam en relleu les obligacions del Govern de l'Estat o, més ben dit - i aquí no compartesc el que ha manifestat el Sr López i Casasnovas - les obligacions de la direcció de Radiotelevisió espanyola. No ens hem de dirigir al Sr Solchaga perquè resolgui aquest tema, sinó al Sr Jordi Garcia Candau. Ell té un pressupost, i dins aquest pressupost ha de fixar prioritats, com tothom que administra un pressupost, i el que nosaltres volem és que el tema de Ràdio 4, o el tema del respecte a la pluralitat lingüística d'Espanya, tengui una prioritat superior a la que - s'ha manifestat ara dins els pressuposts de Radiotelevisió espanyola. No volem dirigir-nos al Govern, perquè si fos el Sr Solchaga el qui digués al Sr Jordi Garcia Candau com ha de gastar els doblers i que els ha de gastar en aquesta qüestió concreta, llavors dirien que el Govern manipula Radiotelevisió espanyola.

Al punt 4, recordam les obligacions del Govern de la Comunitat Autònoma. Als diputats que ja han estat aquí altres legislatures no els resultarà gens estrany aquest plantejament, però per a informació dels diputats nous he de dir que aquesta qüestió ja és vella. Quasi sempre que s'ha plantejat una proposició no de llei, una proposta del Grup Parlamentari PSM-EEM, hem hagut de fer el mateix, perquè el PSM-EEM recorda les obligacions del Govern central, però oblidada o passa per alt les obligacions del

Govern de la Comunitat Autònoma, i nosaltres no venim aquí a defensar el Govern central - també ho he dit altres vegades - però sí a recordar les obligacions del Govern de la Comunitat Autònoma.

Això, per dos motius. Primer, per justícia distributiva: cada u que tenguí lo que es seu, deim en mallorquí i, per tant, les obligacions del Govern de Madrid són del Govern de Madrid i les del Govern d'aquí són del Govern d'aquí, i en segon lloc, perquè sabem que no hi cap govern del món ni central ni no central, ni de dretes ni d'esquerres, que estigui disposat a assumir l'execució de competències que no són seves. En conseqüència, si allò que ha de fer el Govern de la Comunitat Autònoma no ho fa el Govern de la Comunitat Autònoma, és ben segur que no ho farà el Govern central.

Molt d'acord, per tant, per protestar; molt d'acord a exigir que Radiotelevisió espanyola compleixi les seves obligacions, però sobretot - o almanco també - recordar i exigir al Govern de la Comunitat Autònoma el compliment de les seves. Deu ser que Madrid cau molt lluny, deu ser que som molt autonomistes i, per tant, volem que tots els problemes nostres, que puguem resoldre amb iniciatives nostres, demostrem que som capaços de resoldre sense haver d'anar a demanar doblers a Madrid, però el fet és que també ens agradaria que els companys del PSM-EEM acceptassin aquestes esmenes i no sols això, sinó que tota la Cambra els doni suport. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Moll. Passam, idò, als grups que no han presentat esmenes. En primer lloc, el Grup Parlamentari Mixt, respecte del qual vull manifestar que han fet arribar a aquesta Presidència, la seva voluntat de dividir el seu torn d'intervenció. En primer lloc, té la paraula el Sr Vidal, per un temps de cinc minuts.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Creim que aquesta proposició no de llei no és un tema polític, sinó cultural. Dic això d'entrada perquè indubtablement els grups majoritaris en fan un poc una qüestió política, almenys els que han intervengut fins ara. Nosaltres volem dir que, des d'aquesta perspectiva estrictament cultural, donarem suport - en aquest cas diré que fins i tot incondicionalment - a aquesta proposició no de llei. No he volgut demanar la paraula per una qüestió d'ordre, però si no estic equivocat o si abans no m'he distret, el grup proponent encara no ha expressat la seva postura, el seu rebuig o la seva acceptació de les esmenes que s'han presentat a aquesta proposició no de llei, però vull dir que des de la nostra perspectiva, com que estam d'acord que aquest tancament de Ràdio 4 significa un retrocés en el camí ple de dificultats de la normalització lingüística i que implica un retall més al ja escassíssim àmbit comunicacional en la nostra llengua, estam completament d'acord amb això i, sigui quina sigui la postura que adopti el grup proponent davant les esmenes, nosaltres li donarem igualment suport.

Efectivament, creim que aquest tancament de Ràdio 4 és un atac a la cultura i en justa i legítima defensa vull dir a la normalització lingüística en quant a la nostra llengua, i en

legítima defensa, nosaltres donarem suport a aquesta proposició no de llei, perquè a nosaltres - ho diré en castellà perquè no sé si ho sabria traduir literalment, a part que és una dita castellana - "no nos duelen prendas" que en tenguí una part de culpa el Govern de l'Estat, perquè és indubtable que en aquest cas és el primer responsable, i que tal vegada també podria o pot intervenir-hi, i esperam que així ho faci, el Govern de la Comunitat Autònoma. El que sí crec és que tota la Cambra donarà suport a aquesta proposició no de llei; nosaltres, repetesc, "como no nos duelen prendas", n'hi donarem en tot cas. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Vidal. Té la paraula el Diputat Sr Peralta.

EL SR PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats. Gràcies, també, al Sr Moll per la informació que ha donat als nous diputats, perquè tal vegada estàvem poc informats i crec que la informació ha estat interessant.

Estudiades les esmenes que presenta el Grup SOCIALISTA, i concretament l'esmena de substitució plantejada per aquest Grup al punt 3 de la proposició no de llei objecte d'aquest debat, consider molt més adient el text de la ponència. Amb tots els respectes, he de dir que la defensa que vostè ha fet de l'esmena ha estat una defensa forta, una defensa important, jo crec que ha donat molts d'arguments amb els quals podem estar totalment d'acord, però després resulta que el text de l'esmena és molt més suau que el presentat per la ponència, és a dir, que el Parlament de les Illes Balears reclami al Govern de l'Estat el compliment de la Constitució i de la normativa vigent en la matèria, ja que en qualsevol cas l'ens de Radiotelevisió depèn de l'Estat, això no ho hem d'oblidar, i els seus pressupostos - ja que - s'ha donat una motivació econòmica - també depenen fonamentalment dels pressupostos generals de l'Estat.

Per tant, crec que és molt més adient que aquesta sol·licitud es dirigeixi al Govern de l'Estat, s'exigeixi, més ben dit; més que dirigir-se és exigir. Reclamar aquests compliments directament a l'ens de Radiotelevisió significa rebaixar plantejaments quan tanmateix al punt 2 ja es demana tant a la Direcció de Radiotelevisió espanyola com al Govern de l'Estat que reconsiderin la seva decisió de eliminar Ràdio 4.

En definitiva, Sr Moll, creim que podem estar d'acord amb l'esmena d'addició 4, on el Grup Socialista demana que el Govern de la Comunitat Autònoma també es banyi amb el tema. Crec que en açò li podem donar el suport total, però també creim, sincerament, que és molt més adient el punt 3 que presenta la ponència. En conseqüència, el Grup Mixt donarà suport al text inicial, com ha dit el meu company, fins i tot si el grup PSM-EEM accepta alguna d'aquestes esmenes. Moltes gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Peralta. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula la Diputada Sra Ferrer.

LA SRA FERRER I BASCUÑANA:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

El nostre grup manifesta la desaprovació del tancament de Ràdio 4, l'única emissora pública de les nostres que emetia les vint-i-quatre hores en la nostra llengua. Per tant, sol·licitam que, com més prest millor, s'aportin els mitjans necessaris que possibilitin la recepció simultània a tot el territori de la nostra Comunitat. Demanam al Govern de l'Estat que atengui totes aquestes peticions que vetllen per un compliment millor del nostre Estatut d'Autonomia, que reconeix que la llengua catalana és la llengua oficial de les Illes Balears juntament amb la llengua castellana, i també per un millor desenvolupament de l'article 3 de la Constitució al seus apartats 2 i 3. Per aquest motiu votarem a favor d'aquesta proposició no de llei. Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Ferrer. Té la paraula el Grup presentant per acceptar o rebutjar les esmenes i fixar la seva posició.

EL SR LÓPEZ I CASASNOVAS:

Gràcies, Sr President. Gràcies, en primer lloc, a totes les intervencions que hi hagut, perquè totes han estat constructives en relació amb aquesta proposició no de llei. Per tant, jo ara em limitaré a fixar posició respecte de les propostes de supressió que ha presentat el Grup SOCIALISTA

No podem entendre que el punt tercer sigui superficial, Sr Moll. Nosaltres pensam, sincerament, que allò que seria superficial seria que la proposició no de llei d'aquest Parlament es limitàs només a dirigir-se a l'ens públic Radiotelevisió Espanyola. Per quin motiu? Perquè Radiotelevisió Espanyola és un ens públic sotmès a la llei general pressupostària anual. Si vol, després li puc mostrar un retall del diari Levante, on veurà que ahir mateix, precisament, el Sr Garcia Candau i el Sr Lerma, el President de la Comunitat Valenciana, van inaugurar un nou centre de Ràdio Nacional d'Espanya, i que l'argument que dóna el Sr Garcia Candau per no admetre la recuperació de Ràdio 4 és estrictament econòmic: "Solchaga no ha permitido que ni un ochavo vaya a los presupuestos dirigidos para Radiotelevisión", si bé jo he parlat del Sr Solchaga d'una manera incorrecta. Hauria d'haver dit que ens hauríem de dirigir al President del Govern, al Govern d'una manera col·legiada.

Per tant, la justificació d'aquesta proposició no de llei pot ser més o menys suau, però els termes de la resolució, al nostre entendre, són ben pensats. Si hem fet esment al fet sindical és perquè n'hem de tenir en compte un altre. La manera com s'han deixat de banda els treballadors de Ràdio 4 no ens sembla procedent, no hi entram, senzillament ho deixam caure dins l'exposició de motius. També he dit que ens hauríem d'haver referit al tema del Consell assessor, vostè ja ho ha fet. El Consell assessor de Radiotelevisió Espanyola a les Illes Balears no ha funcionat gaire bé; que nosaltres sapiguem, no ha estat oït més que una sola vegada en matèries que eren de la seva estricta competència. Que l'ens públic Radiotelevisió Espanyola crea emissores a Mèrida, Jerez de la Frontera, Segòvia i no sé on més, nosaltres ho hauríem pogut dir, però no és el nostre cas. No ens interessa ni poc ni gens que s'obrin noves emissores,

només ens interessa en la mesura que veiem que en tanquen mentre n'obrim a altres llocs, això és el que ens preocupa i tenim l'obligació d'expressar.

El Partit Socialista de Mallorca i també l'Entesa de l'Esquerra de Menorca recorden les obligacions del Govern central precisament en l'exercici de l'autonomia, però no oblida les obligacions del Govern d'aquí. Que quedi clar que nosaltres no volem mesclar ous amb caragols, encara que a vegades, en aquest cas de Ràdio 4, els ous i els caragols tenen igualment closca, una més bona de rompre i l'altra, no tant. Per què deim açò? Perquè qualque dia haurem de parlar en aquesta Cambra de l'espai comunicacional que volem a les Illes Balears. Ja en vam parlar el mes de maig del 1988 i el tema va quedar "ad calendas graecas", perquè el model que tenia el Govern de les Illes Balears no era un model de servei públic, era el model liberal que el caracteritza de deixar fer i no actuar, que és una manera com una altra de dir que no es fa una política de mitjans de comunicació ni es compleix l'article 15 de la Llei de normalització lingüística, com vostè ha assenyalat perfectament i en això estam plenament d'acord.

Ens preocupa i no podem deixar de dir que, malgrat que avui puguin sortir resolucions aprovades d'aquí, com ja n'han sortit de les Corts Valencianes, el cas que després se'n faci a nivell de Congrés de Diputats sigui un altre, perquè ja tenim notícies preocupants, en aquest respecte, de dir: "Les comunitats autònomes poden protestar d'açò, però en definitiva nosaltres tenim un altre model". Ho deixam caure.

Finalment, tal com es desprèn d'aquesta intervenció, volíem dir d'una manera clara que no podem acceptar l'esmena de supressió al punt tercer. Per què? Perquè al punt segon ja ens referim a l'ens públic - deim la direcció - de Radiotelevisió Espanyola. Al tercer no anam als aspectes superficials, sinó als profunds; hem d'anar al fons de la qüestió i el fons de la qüestió són els pressupostos generals de l'Estat, on es prioritzen les coses i on el Parlament de les Illes Balears avui té qualque cosa a dir respecte de Ràdio 4. L'esmena referida a l'addició d'un punt núm. 4 és tan òbvia, que li donarem suport, naturalment; vull dir que l'assumim dins la nostra proposta. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr López i Casasnovas. Sí, té la paraula el Sr Moll.

EL SR MOLL I MARQUÉS:

Gràcies, Sr President. En realitat jo crec que el Sr López i Casasnovas ho hauria d'haver dit al revés: que al punt segon ja es parla del Govern i per tant no fa falta parlar-ne al tercer. Per què? Perquè el que ahir va fer el Sr Jordi Garcia Candau, pel que es veu, també va ser llevar-se la mosca de davant, perquè si ell diu "Solchaga no ens ha donat ni un duro per a Ràdio 4", és una manera de dir les coses que no es correspon a la seva obligació, que és administrar el pressupost que té, sigui quin sigui. Si ell vol, pot dedicar doblers del seu pressupost a Ràdio 4 o no dedicar-n'hi. Que llavors els haurà de llevar d'una altra cosa? Evidentment, però ho podria fer.

De tota manera, si vostès volen mantenir el punt 3 tal com està, nosaltres no hi tenim inconvenient; el que ens hauria sorprès seria que na- haguessin acceptat el punt 4, perquè a l'hora de

votar ens haurien posat en una situació més difícil. D'aquesta manera, evidentment estam disposats a votar el punt 3 i, lògicament, també el punt 4. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Moll. Atès que s'ha acceptat una esmena, abans de procedir a la votació llegiré el text tal com queda:

“Proposició no de llei:

Punt 1.- El Parlament de les Illes Balears manifesta la seva desaprovació davant el tancament de l'emissora de Ràdio 4 a les Illes Balears.

Punt 2.- El Parlament de les Illes Balears es dirigirà a la Direcció de Radiotelevisió Espanyola i al Govern de l'Estat manifestant la protesta per la supressió de Ràdio 4, demanant que es reconsideri aquesta decisió, atenent la realitat lingüística de les Illes Balears.

Punt 3.- El Parlament de les Illes Balears reclamarà del Govern de l'Estat l'acompliment de la Constitució espanyola, de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i de la Llei de normalització lingüística de les Illes Balears, en el sentit que els ciutadans i ciutadanes d'aquestes illes tinguin a dret a comptar amb mitjans de comunicació públics que utilitzin íntegrament el català.

Punt 4.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma a fer les gestions necessàries per garantir el dret dels ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació social tant en llengua castellana com en llengua catalana, complint així l'obligació que li imposa l'article 29.1 de la Llei de normalització lingüística i, per tant a adoptar, si fa falta, les mesures previstes a l'article 15.2 de l'Estatut d'Autonomia, regulant, creant i mantenint una emissora pròpia de ràdio en català”.

Procedirem, idò, a la votació: Sres i Srs Diputats que voten a favor d'aquesta proposició no de llei, es volen posar drets, per favor?

Queda aprovada per unanimitat.

III.3) PROPOSICIÓ NO DE LLEI NÚM. 1451/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI MIXT, RELATIVA A TARIFES DEL TRANSPORT MARÍTIM.

EL SR PRESIDENT:

Passam al punt següent, que és la Proposició no de Llei núm. 1451, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a tarifes de transport marítim. No s'hi ha presentat cap esmena. En nom del grup proposant, té la paraula el Diputat Sr Pascual.

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Sr President. Sres i Srs Diputats. Dia primer de juliol d'enguany va entrar en vigor el Reglament tarifari per a 1991, elaborat per la Conferència de fletes Península-Balear-BAL-CON, integrada per cinc navieres: la Companyia Transmediterrània, Naviera Mallorca, Iscomar, Transbalear i Transports Marítims d'Alcúdia. Els anys anteriors també s'havia aprovat el corresponent reglament tarifari, per exemple el del 1990, i en aquell cas havia comptat amb un suport per part de la Cambra de Comerç, per part dels usuaris i fins i tot el Conseller Sr Pia

Tur l'havia firmat. El Reglament del 1881 es va aprovar unilateralment sense participació del consell d'usuaris, sense participació de les cambres de comerç i sense participació del Govern balear.

Aquest Reglament diu que pugem un 5% les tarifes respecte del Reglament del 1990. Això pot ser cert, en part, però s'han de dir diverses coses. En primer lloc, s'ha de dir que abans de dia 1 de juliol del 1990, en base d'aquestes tarifes, cadascuna de les cinc companyies feia unes descomptes molt considerables; jo no sé el tant per cent exacte, però tal vegada en alguns casos passaven del 50%.

L'altra cosa que s'ha de dir és que s'ha canviat l'objecte d'aplicació de les tarifes. Posaré dos exemples que m'han facilitat les agrupacions d'empresaris i de consumidors: Abans de dia 1 de juliol es deixaven dur fins a 24 tones en un contenidor i avui s'aplica el preu sobre 18 tones, i quant a les tarifes del contenidor, que s'amiden per longituds, en el cas d'una plataforma abans només s'amidava la longitud del contenidor i ara s'hi afegeix la carrosseria del mateix contenidor.

Una altra cosa molt important és que a partir de dia 1 de juliol ja no hi ha les cinc companyies que fan descomptes, sinó que hi ha una sola tarifa, que és la de la conferència. Jo tenc a mà una comunicació de BAL-CON on s'explica l'acord del servici consorciat BAL-CON i, entre altres coses, volia remarcar un dels acords al qual havien arribat les companyies dia primer de juny. Ho llegiré en castellà per no canviar cap paraula. A part de parlar de “gestió de cobros unificada” de totes les companyies, etc., etc., diu: “Es importante comprender que la flota de buques que preste el servicio de las líneas regulares entre la península y el archipiélago balear es del consorcio”, o sigui que la flota és del consorci, de tots els socis i per això “qualquier empresa naviera consorciada que comercialice su carga, la podrá embarcar en cualquier buque del acuerdo sin abonar el flete a la empresa prestataria del servicio. Esto es posible porque el sistema funciona sobre el margen de explotación total”.

Això vol dir que funcionen com una empresa única i que després es reparteixen entre les cinc empreses en funció de la facturació comercial i no de la facturació dels vaixells que duen cadascuna. Per entendre'ns, la situació és que si, per exemple, una empresa que vol dur un contenidor de la península contracta amb Naviera Mallorca o qualsevol de les cinc, no vol dir que el seu contenidor vengui en Naviera Mallorca, sinó que ve en el vaixell que pertoca en aquell moment. Dic tot això només en el sentit que, segons la meua opinió i la de la coordinadora que s'ha constituït formada per tres associacions de consumidors -per la CAEB, per la PIMEN, o sigui per totes les associacions patronals que s'han ajuntat per combatre aquest monopoli-, aquest servei té unes característiques monopolístiques molt fortes.

L'augment de preus que hi ha hagut és important. Els consumidors i els empresaris diuen que l'augment de preus que hi hagut a partir de dia primer de juliol no ha estat el % real. Degut a les causes que he explicat abans és del 30% per amunt, i això, per a les Illes Balears, tenint en compte que l'any 1990 la Conferència de Fletes BAL-CON va facturar més de 12 mil milions de pessetes, pot suposar un increment del cost que podríem xifrar entre 3 mil i 5 mil milions de pessetes, i això vol

dir un increment del” cost de la insularitat entre 3.000 i 5.000 milions de pessetes. Això és tan important, que ha produït la unió de tots els afectats pels transports.

Perquè vegin els efectes que té aquest augment, vull esmentar el cas d'un empresari que es dedica als transformats de garrova - la trituren i després l'exporten al Japó - que l'any passat, l'any 1990, va transportar 3.500 tones i enguany només tenia previst exportar-ne 500. Fins i tot es planteja la possibilitat de dur l'empresa a la península, perquè no pot assumir aquest increment brutal del transport. Igualment hi ha totes aquestes coses com per exemple la ferralla, el paper reciclat que s'envia a la península, coses on s'opera amb marges estretíssims que sembla que tampoc no poden absorbir aquests augments del transport.

A part d'aquest augment, hi hagut una millora de servei durant aquest estiu. El Consell d'usuaris va publicar un comunicat de premsa, dins el mes d'agost, que deia, per exemple, que el transport havia estat caòtic en el període comprès entre dia 26 de juliol a dia 9 d'agost. Diu: “A Palma, els tractors esperen entre 4 i 8 hores per enganxar les plataformes”, ho tradueix literalment del comunicat del Consell d'usuaris que, repetesc, té un paper molt important a l'hora de fixar tarifes. Per altra banda, també he de dir que fa devers quinze dies el Sr Solchaga va anunciar al Congrés de Diputats les noves mesures econòmiques de cara a l'any que ve i, entre altres coses, va proposar aquestes dues: Primer, d'estimular la Direcció General de Defensa de la Competència perquè elimini pràctiques monopolístiques i multi els infractors, i segon, la liberalització gradual del sectors del transport aeri, terrestre, marítim i de les telecomunicacions.

Com saben vostès - primer va ser la PIMEN i després s'hi va adherir la coordinadora - han dut aquest tema al Servei de defensa de la competència, han posat una denúncia, no sé exactament si l'han duta al Tribunal o al Servei. Per què? Perquè la Llei de defensa de la competència no castiga els monopolis, permet que n'hi hagi, el que castiga és l'abús que pot fer un monopoli i, concretament a l'article 1, prohibeix taxativament la fixació de forma directa o indirecta de preus o d'altres condicions comercials o de servei.

Això sí, a l'article 3 hi ha uns supòsits, en cas de monopoli, d'autorització d'excepcions a les prohibicions, que en aquest cas, evidentment, és que el mercat ha de funcionar i no hi ha d'haver uns preus fixats, sinó que ha de funcionar la lliure competència, però quant a aquests supòsits, diu que es podran autoritzar acords, decisions, recomanacions o pràctiques quan contribueixin a la millora de la producció o de la comercialització de béns i serveis o a promoure el progrés tècnic o econòmic. Si permeten als consumidors o usuaris a participar de forma adequada en els seus avantatges, amb un increment tan fort dels preus, ja m'explicaran quina serà la participació, etc.

Per tant, hi ha tots els indicis perquè el Servei de Defensa de la Competència del Ministeri d'Economia i Hisenda investigui, partint d'una denúncia, si les cinc companyies que formen el consorci han infringit la Llei de defensa de la competència. Qui ha de denunciar això? En principi jo deia: “el Parlament s'ha de dirigir al Govern de l'Estat perquè aquest ho ordeni als Serveis de Defensa de la Competència”, però després varem pensar que

si aquí hi ha un problema molt seriós per a l'economia de les Illes Balears, qui ha de recollir les inquietuds dels usuaris i consumidors ha de ser el Govern d'aquí, i el Govern d'aquí ha de ser el qui ha de posar la denúncia davant el Servei de Defensa de la Competència. A posta proposam que sigui el Govern que faci una denúncia, en el sentit que s'investigui si el Servei de Defensa de la Competència, seguint la recomanació del Sr Solchaga, estudiï si s'ha infringit o no la Llei de defensa de la competència.

En segon lloc, si en aquests moments es demana a la Direcció General de Marina Mercant que venguin nous vaixells a fer el trajecte Península-Balears o entre illes, la resposta probablement serà negativa. Aquí tenc un exemple del vaixell *Punta Izquido*, que l'any 1986 va demanar una línia regular i li varen contestar que no, perquè, deien, “existen servicios de línea regular operando en el trafico solicitado con buen nivel de suficiencia y eficacia”. Per tant, jo pens que les condicions han variat totalment. Tenim un monopoli que fixa uns preus i, per tant, nosaltres necessitam liberalitzar, com vol també l'Estat amb la política econòmica que du, segons ha anunciat el Sr Solchaga.

El tercer punt és de caràcter general: que el Govern s'ha de preocupar de tots els problemes que tenim a les Illes Balears, i una de les coses que diu és que el Parlament insti el Govern perquè faci les gestions oportunes perquè tenguem uns costos de transports assumibles per la societat balear. Per exemple, que si el Govern creu que han de venir més companyies aquí i que s'ha de liberalitzar el servei, una de les coses que podria fer seria posar-se en contacte amb aquestes companyies i ajudar-les perquè poguessin entrar en competència amb aquest monopoli de facto que existeix amb la Conferència de Fletes BAL-CON, que per cent, no és que es prohibeixin les conferències, sinó que es recomana que en facin. El que no es recomana és que hi hagi uns monopolis que abusin amb uns augments molt superiors al cost de la vida i que el Conseller d'Economia i Hisenda, Sr. Forcades, ha dit que tal vegada podria provocar un augment de l'IPC a Balears entre el 2% i el 3%. Quan li varen dir que el mes d'agost la inflació havia baixat, va dir: “La inflació pujarà a causa de l'increment del cost del transport”.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Pascual. Pel Grup Parlamentari PSM-EMM, té la paraula el Diputat Sr Sampol.

EL SR SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats. Aquesta proposició no de llei presentada pel Grup Mixt posa en evidència dues qüestions. La primera, un augment desmesurat dels costos del transport a conseqüència de la creació del servei consorciat BAL-CON; la segona, una deficiència del transport regular entre la península i les Illes Balears o entre les Illes.

La primera qüestió, aquest augment desmesurat dels costos, és un fet denunciat per PIMEN, CAEB i el Consell d'Usuaris del Transport, un augment que creim que s'ha camuflat amb la disminució de tones, però un augment de tarifes. Aquest augment evidentment repercuteix en el cost de la insularitat i, per tant, crec que ens correspon actuar, especialment al Govern, sobretot si hi ha uns indicis d'il·legalitat. Evidentment, no és missió d'aquesta Cambra jutjar si un servei consorciat

BAL-CON és a la pràctica un monopoli i infringeix, com a tal, la Llei de defensa de la competència. Aquesta és una decisió que, en darrera instància, correspondria al Tribunal de Defensa de la Competència; el que hem de fer és determinar si hi ha indicis d'infracció d'aquesta llei i aleshores la nostra obligació i la del Govern seria denunciar el cas perquè un Tribunal de Defensa de la Competència emetés una sentència.

Segons el preàmbul de la Llei de defensa de la competència, aquesta respon a l'objectiu de garantir l'existència d'una competència suficient i protegir-la de qualsevol atac a l'interès públic. En el cas que avui discutim és evident que un augment de preus, que segons denunciem CAEB i PIMEM en alguns casos arriba al cent per cent, creim que és un atac a l'interès públic de les empreses i consumidors d'aquestes illes. El capítol I de la llei parla de les conductes prohibides i les autoritzades, com ha dit molt bé el Sr Pascual, i l'article primer diu: "Es prohibeix tot acord d'addició o recomanació relativa o pràctica concertada o conscientment paral·lela que tenguí per objecte, produeixi o pugui produir l'efecte d'impedir, restringir o falsejar la competència en tot o en part del mercat nacional, i en particular els que consisteixen en: a) la fixació de forma directa o indirecta de preus o d'altres condicions comercials o de serveis".

Per tant, veient les conseqüències que ha tengut aquest consorci de cinc empreses, que són aplicació de tarifes màximes, disminució del tonatge de 24 a 18 tones sense variar el tarif, provocant així un augment indirecte dels preus, no del 5%, com diu la Conferència de fletes Península-Baleares BAL-CON, sinó d'un 30%, d'un 50% i en alguns casos del cent per cent, com diuen PIMEM i CAEB.

Si a tot això hi afegim que han disminuït el nombre de vaixells amb destinació a les Illes Balears, provocant un servei desastrós i caòtic, com afirma el Consejo Español de Usuarios, ens trobam davant uns indicis clars d'infracció de la Llei de defensa de la competència, amb unes conseqüències greus i negatives per a l'economia de les Illes Balears, però, a més a més, l'article 32.1 de la llei, que parla dels deures de col·laboració i informació, diu: "Tota persona, natural o jurídica, queda subjecta al deure de col·laboració amb el Servicio de Defensa de la Competencia". Per tant, des del mateix moment que el Sr Pascual ha posat en coneixement d'aquesta Cambra aquesta presumpta infracció, per imperatiu legal tots els diputats tenim el deure de col·laborar amb el Servei de Defensa de la Competència, votant a favor de la proposició no de llei presentada, i el Govern de les Illes Balears té el deure d'elevat la denúncia davant el Servicio de Defensa de la Competencia.

La segona qüestió que planteja aquesta proposició no de llei, que el Govern faci les gestions oportunes per aconseguir un bon servei de línia marítima regular entre les Illes Balears i la península i entre les Illes, és tan lògica i racional que no necessita defensa. Així mateix direm que un transport eficaç i econòmic és vital per al desenvolupament d'un país, sobretot si es tracta d'unes illes i encara més en el cas de les Illes Balears, que tenen una dependència importantíssima de l'exterior. No sabem si aquesta és una de les 26 prioritats que el nostre President presentà al President del Govern espanyol; el que sí és segur és que és una prioritat per a totes les empreses que depenen del transport marítim i per tots els consumidors, que

veuran com aquest augment de costos repercutirà en els preus finals dels productes.

Per tots aquests motius, el nostre grup votarà a favor d'aquesta proposició no de llei, felicitant el Sr Pascual per haver-la presentada. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Sampol. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, té la paraula el Diputat Sr Rus i Jaume.

EL SR RUS I JAUME:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

El tema de les conferències és una cosa que darrerament pareix nova. El terme s'empra molt i pareix que a l'Europa democràtica, de lliure mercat i de lliure competència, també ja fa estona que s'usa aquesta fórmula, UNCTAD, un organisme internacional, ja diu: "El sistema de conferències marítimes és indispensable per assegurar tarifes estables i serveis regulars". Clar, si ara tota la Cambra ens hem de posar a parlar sobre si la conferència és bona, un parell ens hem de posar a favor de BAL-CON i els altres en contra, el tema esdevindrà delicat. La veritat és que al Grup SOCIALISTA no ens agradaria trepitjar en fals aquest terreny, però sí deixar ben clares una sèrie de dubtes que tenim després de llegir la proposició de llei que ha proposat el Sr Pascual, que hem intentat estudiar amb deteniment, recaptant el màxim d'informació.

Després de llegir les tres proposicions que fa, nosaltres volem fer unes certes matisacions. A la primera, per exemple, ja en una sentència de dia 31 de març, el Tribunal de Defensa de la Competència declara "exceptuar de les tàctiques derivades de la constitució, posada en marxa i funcionament de la Conferència Marítima de fletes de Canàries, que és exacta a la de Balears; per tant, ja tenc un dubte gros respecte d'aquest recurs que s'ha interposat davant aquest tribunal, que en bona mesura, si ha de decidir conseqüentment, decidirà exactament com ho ha fet a Canàries.

Per tant, si creim que les sentències d'un tribunal són serioses, la primera conclusió que hem de fer respecte de la proposició no de llei del Sr Pascual és dir que tenim aquest dubte. Evidentment ens agradaria conèixer la sentència d'aquest tribunal sobre Balears; atès que només coneixem la de Canàries de dia 31 de març, voldríem esperar, i per això anunciam la nostra abstenció respecte de la primera proposta.

Després, el Grup Mixt, el Sr Pascual, demana que el Parlament de les Illes Balears sol·liciti del Govern de l'Estat que ordeni a la Direcció General de Marina Mercant l'alliberació, etc. La postura del Sr Pascual és digna d'alabar, però a mi m'agradaria que fos més clara, que aquesta alliberació suposàs, a més, l'obligació per part d'aquestes companyies de complir uns determinats mínims i màxims. Què passa, quan hi ha tràfics? Tots a favor. I quan no n'hi ha? Tots quedam al port? Qui durà les mercaderies? Qui els obligarà? Jo no sé si poden entrar noves companyies, acceptant les condicions de la conferència. Seria qüestió de dirigir-se directament als qui ja en són membres, perquè, entre altres coses, jo crec que entrar dins aquest consorci suposaria acceptar les condicions que ells han aprovat.

La veritat és que el nostre grup ho desconeix; com que l'entrada definitiva amb tots els drets i obligacions a Europa és, com deim vulgarment, "a la vuelta de la esquina", hi haurà d'estar a la força. Per tant, Sr Pascual, nosaltres també ens abstenem en aquest punt.

"El Parlament de les Illes Balears insta el Govern Balear...". Nosaltres creim que el Govern Balear ha de tenir unes responsabilitats en el tema. Fa una estona dèiem al Conseller que ha de tenir una activitat, que creim que ha de ser incident. De fet, el Sr Pius Tur va assistir a la darrera reunió de BAL-CON i els usuaris; nosaltres creim que pot tenir una actuació directa en el tema d'aquesta conferència, però també creim que no s'ha de recórrer ni a aquest Govern ni a l'altre per sol·licitar ajuda quan les coses vagin malament. La lliure competència, el fet de voler actuar dins el mercat de l'oferta i la demanda, implica, segons les regles del joc, l'acceptació d'aquesta mateixa competència, sempre dins unes normes - en el cas de transports i concretament de les Illes - en les quals intervengué la mateixa Direcció General, perquè he vist que dins la seva proposició no de llei comenta que pareix que la Direcció General de Marina Mercant no va autoritzar la conferència.

Si m'ho permet, jo tenc un document on consta la firma d'aquest senyor donant el vist-i-plau a aquesta actuació d'aquesta conferència i, a més, al nou pla de racionalització de cabotatge, i també diu que es va donar compte d'aquests acords als usuaris i sindicats, comunicant-los el tant per cent de la puja, que era d'un 5%, però jo no hi entraré, perquè després hi ha la qüestió de si els contenidors són més petits, com ha dit el Sr Sampol. Vull dir que si hi ha un incompliment per part d'aquestes navilieres, jo crec que l'Administració té mitjans suficients per aturar-les..

Nosaltres entenem que si les conferències són una pràctica habitual a tots els ports internacionals, si hi ha aquesta jurisprudència espanyola respecte de la mateixa conferència a Canàries, on s'entén que en principi i mentre no hi hagi una denúncia formal - hi ha estat, no hi ha una sentència, la volem esperar, crec que és una postura prudent -, que tenim documents que demostren que s'ha negociat amb el Consell Espanyol d'Usuaris, que es confirma que efectivament hi ha un tant per cent de puja, però que tal vegada els preus que es pagaven abans de la puja no eren els reals i ara hi ha hagut una adequació, per tot això Sr Pascual - i repetesc que no voldria que quedàs cap dubte sobre si defensam una postura o una altra - no veim clara aquesta proposició no de llei i, per tant, per pura prudència, entenem que ens hem d'abstenir. Moltíssimes gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Rus. Pel Grup Parlamentari POPULAR i UNIO MALLORQUINA, té la paraula el Diputat Sr Carles Cañellas i Fons.

EL SR CAÑELLAS I FONTS (Carles Felip):

Gràcies, Sr President.

Sr Pascual: El Grup Parlamentari del PP-UM, que jo avui represent, hem estudiat amb bastant de deteniment la seva

proposició no de llei respecte d'aquesta Conferència marítima que tots coneixem per BAL-CON i, si bé es cert que en determinades coses podem coincidir, sobretot en el que podríem denominar exposició de motius o fonaments de dret, no arribam a les mateixes conclusions que vostè, sinó que més aviat jo diria que ens acostam més a la postura defensada pel Portaveu del PSOE.

Per tant, no podem donar el nostre suport total a la seva proposició no de llei, sinó només en part, i m'explicaré. És cert, com ha dit vostè, que dia primer de juliol d'enguany, BAL-CON - fins ara s'ha dit així, la conferència de nòlits - va introduir un nou reglament de tarifes per a l'any 1991. També és cert i també ho ha dit vostè, que aquest Reglamento Tarifaria, que no ver a ser més que una tarifa de preus d'embarcament, de nòlits, té una puja, respecte de l'any 1990, que es diu, es comenta que és d'un 5%. També accepto això que vostè ha dit sobre si es compta el contenidor de 18 en lloc de 24 tones, ja no és el 5%, que pot ser manco. Els interessats de BAL-CON, pel contrari, diuen que com només s'ha aplicat durant mig any, l'increment del 5% ja no és un 5%, sinó que en realitat seria un 2 i mig, però vaja, jo tampoc no donaria gaire importància a aquestes discussions de tipus matemàtic, sinó que vull referir-me d'una manera clara i concreta al fet que aquest percentatge també s'ha de mirar amb els seus entorns, no basta dir enguany ha pujat un 5 o un 6.

Jo li diré, Sr Pascual, que l'any 1988 les tarifes de BAL-CON varen pujar un 2%, quan l'IPC nacional va pujar un 5,8%; que l'any 1898, les tarifes de BAL-CON varen pujar un 5,54%, quan l'IPC nacional va pujar un 6,9%; que l'any 1990, BAL-CON va pujar un 3,9 i l'IPC nacional, un 6,5, i el 1991 anuncien aquest 5% - si li pareix bé ho deixarem així, sense discutir si és el 5, e14 i mig o el 7 - quan encara no coneixem l'IPC nacional, per bé que jo supòs que el Sr Solchaga acceptaria un 6 o un 6 i mig per cent.

Per tant, hem de reconèixer que hi hagut una evolució més aviat moderada, diríem, de la tarifa, sobretot si la comparàvem amb els increments d'altres components del cost de vida com pugui ser l'habitatge, l'electricitat, la gasolina o també, per què no?, la mà d'obra. Per què no miram el que va pujar el conveni de la construcció o el de l'hostaleria? Per tot això, creim que al final hem d'arribar a la conclusió que vostè ja ha anunciat i amb la qual nosaltres participam plenament: Que aquí no es tracta d'una puja del 5, ni del 6 ni del 7%; aquí es parla bàsicament d'aquelles famoses rebaixes que hi havia abans sobre la tarifa i que ara no s'apliquen. Per a mi, aquest és el "punto clave", però resulta que precisament les conferències es creen per a això, per posar-de d'acord una sèrie de companyies per aplicar un tipus de tarifes, i totes les apliquen conjuntament perquè si no, la conferència se'n va a fer punyetes.

Llavors s'ha parlat d'aquest increment tan brutal, segons vostè - perdó, no és que ho digués vostè; ho diuen les associacions - que hi ha puges "del 30% a 50%, y en algunos casos hasta del cien por cien". Què li hem de dir? És possible que en casos concrets hi hagi aquestes puges fabuloses; normalment no ho crec, i ara li diré el motiu: Perquè vostè després també afirma, en el seu escrit, que possiblement hi haurà una puja d'un 2% al 3% damunt l'IPC de Balears, i jo li puc dir que afortunadament, Sr Pascual, aquesta puja no ha existit. Jo tenc les dades de l'evolució de l'IPC a Balears referides concretament al

transport, i hi ha una continua disminució de l'índex: 8,7, pel gener, 8,5, 8,1, 8, 7,6, 7,5, 7,5. No hi hagut la puja, més aviat jo diria que hi hagut una baixa. Vostè dirà que només arribam al mes de juliol, també té raó, no li llev, però pel que fa al mes d'agost, del qual no li puc donar l'Índex pròpiament del transport, li puc dir que l'índex general de Balears, que el juliol era un 5, el mes d'agost era un 4, i això vol dir que continuam a la baixa. És un avantatge per creure que possiblement aquesta repercussió d'un 2% a un 3% sobre l'IPC de Balears no s'arribi a produir o que es produeixi amb una quantia inferior.

Per això, una vegada analitzats els seus antecedents, és quan comencen les interpretacions. Nosaltres no interpretam les coses com vostè, Sr Pascual, ja he dit que més aviat ens apropam a la interpretació del PSOE. Vostè opina, no ho diu clarament: "Opino que el citada consorcio parece reunir características de monopolio". Vostè opina això, em pareix molt bé, planteja la possibilitat de sortir d'aquest dubte, i cita l'article 36.1 de la Llei 16/89 de defensa de la competència; em pareix perfecte. El que no veig tan clar és la necessitat de fer-hi entrar el Parlament i el Govern. L'article 36.1 que vostè cita diu: "El procedimiento se inicia por el servicio de oficio o a instancia de parte interesada. La denuncia de la conducta prohibida por este texto legal es pública; cualquier persona, interesada o no, puede formularla ante el servicio, que incoara expediente cuando se observen indicios racionales de su existencia".

Llavors, agafant aquest article, aquesta denúncia la pot fer moltíssima gent: Vostè mateix, per exemple; el seu grup parlamentari, el seu partit, les associacions empresarials i, sobretot, jo crec que el Consejo Español de Usuarios del Transporte Marítimo, que són els més afectats. Aquí m'ha guanyat per mà el Portaveu del PSOE, perquè jo també li volia demanar a veure si coneix el cas del Copecan. Es tracta d'una conferència similar a la BAL-CON, però referida al tràfic marítim de les Canàries, on hi va haver una denúncia pareguda a la que vostè demana, o sigui una situació molt semblant a la nostra, i jo li llegiré un parell de paràgrafs d'aquesta sentència que, com han dit, es va pronunciar pel maig del 1991 - a favor de Copecan, parlant en plata i admesa pel Tribunal de Defensa de la Competència. Aquesta llei parla primer de definicions i quan parla de les conferències diu "Un grupo constituido por varias empresas navieras - no ho llegesc tot perquè seria massa - y que han concertado un acuerdo ateniéndose a unos fletes comunes y a cualesquiera otras condiciones convenidas". Això està d'acord, diuen, "con el Código de Conducta de la ONU", o sigui que tampoc no hem d'anar contra l'ONU. Després, també hi entra la Comunitat Europea i diu que és "un grupo de dos o mas transportistas que han concluido un acuerdo o un trato, en cuyo marco dichos transportistas operan conforme a fletes uniformes o comunes y todas las demás condiciones de transporte establecidas, Reglamento CCE 4056/86", no m'ho invento.

En aquests mateixos fonaments de dret, el núm. 4 diu: "Es trata de un modelo evolucionado de organización del transporte marítimo de línea regular muy generalizado, puesto que, según el censo de la ONU, hay 360 conferencias". Diu: "que puede ser considerado como una manifestación más del fenómeno de concentración empresarial que persigue fundamentalmente la racionalización del transporte marítimo". Pareix que tothom va a favor. Diu la sentència: "Evidentemente, el sistema de conferencias marítimas comporta importantes restricciones de

competencia - o sigui que no ho amaga -, entre las que cabría destacar como más significativas la aplicación de tarifas y fletes uniformes", entre parèntesis: "se elimina la competencia". "La unificación de condiciones de entrega y pago, el reparto del trafico de cargas, etc., etc.", i el paràgraf següent diu: "A pesar de estas circunstancias, la actual situación por la que atraviesa el transporte marítimo aconseja la constitución de conferencias marítimas como el sistema mas equilibrado de racionalización del tráfico marítimo".

Com deia el Sr Portaveu del PSOE, jo crec que la postura d'aquest Tribunal "al servicio de la competencia" és bastant clara i que difícilment trobarem qualcú que amb un càlcul de probabilitats cregui que aconseguirà una sentència favorable als usuaris i en contra de BAL-CON, si tenim en compte que aquesta sentència és del mes de març d'enguany, o sigui que no ha passat molt de temps per canviar els fonaments de dret. Vostè ha esmentat el Sr Solchaga i jo m'estim més deixar-lo tranquil.

Al segon punt, vostè parla que el Parlament sol·liciti del Govern de l'estat l'alliberació per part de la Direcció General de la Marina Mercant de les línies regulars de transports de mercaderies entre la península i Balears i entre les Illes. Em pareix bé, el nostre Partit és favorable a la liberalització, defensam la llibertat de mercat; el que no podem - i no voldria que m'interpretessin malament - és fer el ridícul, demanar una cosa que ja existeix, perquè hi ha Llei 720/84, de 28 de març, on es crea aquesta liberalització i diu que l'única cosa que s'ha de fer és demanar permís. Això sí, quan demanis aquest permís, diu l'article 4: "Para la concesión de las autorizaciones a que se refiere el articulo anterior, habran de tenerse en cuenta las siguientes circunstancias: a) Existencia o no de servicios de línea prestanda el mismo o análogo tráfico" - és normal, avui poden saber si n'hi ha o no al mercat - " y c) Adecuación razonable de la oferta de buques a la demanda actual y previsible de transportes dentro de cada trafico".

En el nostre cas, vostè sap perfectament que aquelles rebaixes, la comèdia en bonificacions o com ho vulgui dir, de les tarifes es produïa a causa de la falta de mercaderies a transportar i, per tant, havien de recórrer a aquest sistema per aconseguir la càrrega. Per tant, nosaltres realment no estam per anar a demanar una liberalització que creim que ja existeix i que, si la donassin, l'única cosa que farem seria tenir una nova naviliera allà enmig que seria com "el perro del hortelano", no sabia què fer, si anar a la rebaixa de preus i enfrontar-se amb la BAL-CON o si considerant la seva viabilitat financera i econòmica, el més normal és apuntar-se a BAL-CON.

Per tant, Sr Pascual, tal com hem dit, nosaltres donarem suport a la seva tercera petició, que diu: "El Parlament de las Islas Baleares insta el Govern balear a que haga las gestiones oportunas frente al Gobierno del Estada o fren te a cualquier otra instancia con el fin de conseguir un servicio de línea marítima regular entre las Islas Baleares y la península o entre islas a unos costes y a unos niveles de servicio lo más favorables posibles a los usuarios de nues tro archipiélago". Això, Sr Pascual, nosaltres estam disposats a votar-ho favorablement i, des d'aquest punt de vista, demanaríem al Sr President si és possible de votar els punts separatament. A nosaltres ens basta el tercer; si volen votar el primer i el segon junts, ens és igual.

Si m'ho permet, només afegiria una petita clàusula, una idea evident: Que mentre es desenvolupa aquesta actuació anterior que dèiem que es demani, es faci i se cerqui, la Conselleria de Transports del Govern Balear comprovi i exigeixi el compliment per part de BAL-CON del servei que té compromès davant la Direcció General de la Marina Mercant. El servei no ha de sortir perjudicat, els usuaris tenim dret a un bon servei i, per tant, esperam i desitjam de la Conselleria que realitzi aquesta tasca en benefici de tots. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Per al torn de rèplica, té la paraula el Sr Pascual.

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Sr President: Sres i Srs Diputats.

Començaré pel final. Jo m'atreveria a dir que les navilieres tenen molt bons padrins en aquest Parlament i que els usuaris, aquells que veuen han augmentat devers un 30 % o un 40% en tenen molts pocs. El poble ja jutjarà si aquest tema es vota com pertoca, jo no hi tenc res més a dir.

Sí he de dir que agraesc al Grup Parlamentari PSM-EEM el suport que donarà als tres punts de la proposició no de llei. Efectivament, jo coincidesc totalment amb el Sr Sampol: Que si es fa un abús contra la defensa de la competència i hi ha una obligació de denunciar-lo, els diputats tenim l'obligació de dur-ho a aquest Parlament i al Govern li pertoca fer-se ressò dels problemes de les Illes Balears, així que el avui el Govern Balear fa un flac favor a les Illes Balears no duent el tema de BAL-CON al Tribunal de Defensa de la Competència, els fa un flac favor. El Govern no li durà perquè el Parlament no ho aprovarà, i qui fa possible que el Parlament no aprovi aquesta proposició no de llei fa un flac favor a tots els usuaris. En aquest exemple que he posat dels transformats de garrova, diu a l'empresari: "Vostè vagi a la península, que allà li anirà millor. Ja veurem si aquí collirem o no collirem les garroves, se'n vagi, el que importa és la racionalització del servei, encara que ens hagi de costar molts més doblers, amb la racionalització hi estam d'acord".

I ara passem a les conferències. Jo ja ho sé que les Organitzacions internacionals recomanen les conferències, però el que no recomanen les organitzacions internacionals és l'abús d'un monopoli, això ni aquí, ni a Europa ni a l'ONU. Per tant, no es tracta que no facin la conferència, benvinguda la conferència.

Segon tema, la sentència de canàries. Molt bé, hi ha hagut una sentència de canàries. Els fets d'aquí el d'allà, són exactament els mateixos? Ho sabem? Suposem que el que ha passat aquí va passar exactament allà, si resulta que nosaltres hem tengut uns increments del cost de la insularitat, que tal vegada es poden calcular entre 3 mil i 5 mil milions de pessetes, i que, no ho dic jo, Sr Cañellas, ho diu el Sr Conseller d'Economia i Hisenda que, per cert, avui no és aquí, jo no sé si per no trobar-se en un compromís o perquè té altres problemes, però diu que això no té incidència directa damunt la inflació, però que de forma indirecta pot suposar entre 2 i 3 punts, i després, no només ho va dir a la PIMEN això, sinó que dins el mes d'agost, quan li

varen dir que aquí havia davallat d'índex de preus al consum, va recalcar que pujaria a causa dels nòlits. Això no ho dic jo, ho va dir el Sr Forcades del Govern Balear, que té el suport del Grup POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA i no el del Grup Mixt ni d'Unió Independent de Mallorca, en aquest cas.

Per tant, hem de distingir: Reial Decret 720/84, article 4, que han citat el Sr Rus i el Sr Cañellas. Efectivament, si un llegeix aquest Reial Decret ja està liberalitzat. Diu: "Per a la concessió de les autoritzacions a les quals es refereix l'article anterior, s'hauran de tenir en compte les següents circumstàncies: a) L'existència o no de serveis de línia, etc., etc." adequació raonable de l'oferta a la demanda, etc.". Aquí, pareix que un se'n va a la Secretaria General de Marina Mercant i diu: Jo vull fer un servei regular entre la península i les Illes Balears, i resulta que la Secretaria de Marina Mercant diu: Sí, encantats, vostè vengui i tal i qual. No, senyors; vostès provin d'anar a la Secretaria de Marina Mercant, a veure què passarà. He posat un exemple d'un vaixell, però tothom ho diu. Des que existeix, des del 1984, quantes concessions ha donat? Jo no ho sé. Tal vegada el Sr Conseller de Transports, que és un especialista en la matèria, pot contestar, però jo no en conec cap, tal vegada n'hi ha qualcuna.

Per tant, el que s'ha de fer és obrir. La conferència que vol mantenir aquests preus que han suposat aquest gran increment sobre els preus que hi havia hagut fins ara i que du problemes molt importants. Em sap greu que el Sr Conseller d'Agricultura hagi entrat tard, quan jo ja havia parlat del tema de la garrova, però n'hi ha més. Quan hi ha un increment important del tant per cent del cost del transport, tots els productes de molt de pes pateixen.

El Sr Rus diu que tenim mitjans per aturar-los sense anar al Tribunal de Defensa de la Competència, sense demanar la liberalització. Quins són aquests mitjans? Els empresaris, quan s'han reunit, han dit: Sí que tenim un mitjà, anar a Marsella, aquest és el mitjà que tenim. Ho diuen els empresaris, tal vegada el Sr Rus en té un altre i jo el desconec. Esperaré si el me vol dir, i al Sr Cañellas, que també ha tret aquest tema, li dic el mateix: Que els empresaris que han vengut aquí - els de Ceuta, els de Melilla, els de Canàries, els de Balears - s'han ajuntat. Perquè s'han ajuntat? Si no hi hagués problemes ¿haurien vengut de tan lluny expressament per recolzar les reivindicacions dels usuaris d'aquí? Com he dit al principi, em fa la impressió que van girades de peu. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Pascual. Per al torn de contrarèplica, té la paraula el Sr Sampol.

EL SR SAMPOL I MAS:

Gràcies, Sr President. Si nosaltres som els representants dels electors que ens han votat, perquè som aquí perquè qualcú ens ha votat, jo crec que el tema clau que hem plantejar aquí és si aquesta conferència ha estat bona o dolenta per als usuaris de les Illes Balears, i això ens ho diuen els mateixos usuaris, els empresaris i les associacions de consumidors; ens ho diu la CAEB, ens ho diu la PIMEM. Per tant, jo crec que els hem de

fer cas; si ells diuen que els preus han augmentat un 30%, un 50% i en alguns casos un cent per cent, deu ser ver.

Quant al tema que hi ha hagut el precedent d'una sentència negativa, ens trobam amb la qüestió de sempre. Jo crec que és una actitud provinciana, és a dir: A Espanya hi ha hagut una sentència, per tant aquí ja no hem de fer res. Com ha dit el Sr Pascual, jo pens que tal vegada no era el mateix cas. Per ventura, en el cas del Copecan de Canàries, no hi havia una reducció de les tones per tarifes. Si això no és un augment de preus camuflat, ja em diran què és. Si un contenidor de 24 tones costava X pessetes i ara aquestes pessetes les costa un de 18 tones ¿no és un augment de preus camuflat? -

Llavors, amb aquests antecedents, si això és dolent per a les nostres illes, ¿no estam obligats a prendre una postura per defensar els consumidors d'aquestes illes, per defensar els usuaris? Evidentment, però amb quins mitjans ho feim? Jo només en conec uns, que són els mitjans que dóna la Llei de 18 de juliol del 1989, la Llei de defensa de la competència: Acudir al Servei de Defensa de la Competència, perquè el Tribunal de Defensa de la Competència dicti una sentència que evidentment acatarem. Ara bé, suposar que la sentència serà negativa sense conèixer si el cas d'aquí és igual que el de Canàries, em pareix una obvietat. Per tant, insistim que aquestes argumentacions no contradiuen aquesta proposició no de llei, que pensam que defensa els interessos d'aquestes illes. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Sampol. Té la paraula el Sr Rus i Jaume.

EL SR RUS I JAUME:

Gràcies, Sr President. Jo vull tornar a dir que aquí no tracta de defensar-ne uns ni uns altres. Per començar, Sr Pascual i Sr Sampol, jo diré que el nostre Grup s'ha dirigit als usuaris i els ha dit que, evidentment, atesa aquesta sentència negativa, nosaltres actuarem amb tota la contundència possible. El que passa és que en aquests moments no hi ha cap prova i adoptam una postura de prudència perquè sabem que hi ha una sentència i que, a més, crea jurisprudència. Sí, Sr Sampol, nosaltres ho sabem. Hi pot haver variacions, clar, pot ser que no sigui un cas exacte, però casualment la denúncia es va fer sobre la creació de la conferència. Una altra cosa seria una denúncia sobre els preus aplicats, això ja és un altre tema, i en això cregui'm que estam totalment en desacord. Ja ens hem dirigit als usuaris i els hem dit que estaríem al seu costat davant qui sigui, per descomptat, sense cap tipus de fissura. El que passa és que davant una denúncia sobre la conferència, exactament igual que la de Canàries, nosaltres entenem que el Tribunal decidirà exactament i, per si de cas, ens mantenim en la postura de l'abstenció. Això és un punt.

Un altra cosa: No conec de memòria les empreses que hi ha dins BAL-CON, però puc dir que em consta que a Balears hi ha altres empreses - les anomenaré: Naviera Formentera, Pitra, Rabassa i d'altres - que actuen i fan serveis igual que BAL-CON. M'ho han dit, no ho he anat a comprovar, li ho puc garantir. Per tant, no crec que BALCON tenguí cap exclusiva ni cap monopoli, i crec, entre altres coses, que dins el marc de la legislació vigent, tant l'ingrés com la sortida de BAL-CON és lliure, em rectificuen si vostès saben el contrari.

Tenc altres coses i em faria llarg, supòs que el President em tallaria, però cregui que una cosa és la legalitat i el que diuen els organismes internacionals de si les conferències són totalment necessàries, fins i tot per a la mateixa estabilització dels preus dels nòlits, per assegurar, mantenir i millorar el servei, i una altra cosa que aquestes s'extralimitin, apliquin uns preus i tot el pes de la llei hagi de caure sobre elles. Això darrer per descomptat, si és necessari fins i tot haurien de perdre la línia; fins i tot això proposam. Moltes gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies Sr Rus. Sí, Sr Cañellas i Fons.

EL SR CAÑELLAS I FONTS (Carles Felip):

Gràcies. Només volia explicar que en aquest cas no ens oposam a la presentació de la denúncia davant el Servei de Defensa de la Competència. El que passa és que, basant-nos en els precedents existents, és una pèrdua de temps i de doblers. Si aquesta feina la fa un altre senyor, benvinguda sigui, i si la sentència es favorable a BAL-CON, tendrem una base, i si es desfavorable en tendrem una altra. On nosaltres volem posar fil a partir d'aquest moment és que el Govern comenci a mirar la manera d'aconseguir uns transports marítims que siguin beneficiosos per a tots els usuaris de les Balears.

Quant a vostè, Sr Pascual, jo no sé si el Conseller, al qual efectivament tenc el gust de conèixer fa molts més anys que vostè perquè vivia al pis de damunt ca nostra, li ha dit vostè els tres punts i jo no li dic el contrari, em guardaria molt de fer-lo mentider. El que jo he llegit era l'evolució de l'IPC a Balears; la del Conseller també, perdó.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Cañellas. Per què demana la paraula, Sr Pascual?

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Jo crec que hi ha una confusió per part del Grup Parlamentari SOCIALISTA respecte del punt a).

EL SR PRESIDENT:

Sr Pascual, per què m'ha demanat la paraula, en concret?

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Perquè el Sr Rus ha dit que nosaltres volem posar una denúncia ...

EL SR PRESIDENT:

Sr Pascual, no hi ha lloc. Hem acabat el debat a la contrarèplica; per tant, en aquest moment no procedeix donar-li la paraula, atès que ni tan sols no hi ha hagut al·lusions en aquest sentit. En tot cas, entenc que les al·lusions anaven més aviat dirigides al Sr Sampol. Gràcies.

Passam, idò, a la votació, separant els punts a) i b) de la resta. En aquest moment, passam a votar els punts a) i b) de la proposició no de llei.

Sres i Srs Diputats que votin a favor, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que votin en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació dels punts a) i b) ha estat: 8 vots a favor, 30 en contra i 20 abstencions. Queden rebutjats aquests punts i passam al punt c).

Sres i Srs Diputats que votin a favor, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que voten en contra, es volen posar drets? No n'hi ha.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació ha estat el següent: Vots a favor, 31; abstencions, 20. Per tant, queda aprovada la proposició no de llei núm. 1451, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a tarifes de transport marítim, pel que respecta concretament al punt c) del seu text. Acabat l'ordre del dia, s'aixeca la sessió. Gràcies a tots.
